

NÉPLAP

Világ proletárjai egyesüljete!

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMÉGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 149. SZÁM

ÁRA: 50 FILLER

1955. JUNIUS 26, VASÁRNAP

Aratás előtt

(B. M.) A dolgozó nép kenyerének betakarítása hamarosan megtörténik. Érik a kalász a végtelen búzamezőkön. A hullámzó kalászkok dúsán fizetnek ebben az évben. **A határszéli Hajdú-Biharban azt igazolják, hogy holdanként legalább 2-3 mázsával is több termésre számíthatunk, mint a megelőző esztendőben.**

Ennek a dús aratásnak a küszöbén állva minden erőnköt össze kell szedni, hogy alaposan felkészüljünk a nagy munkára. Az aratás nemcsak a mezőgazdaság dolgozóinak ügye, az aratás mindenkinek ügye. Amilyen jól aratunk, annival több kenyér kerül a közellátás asztalára. Tudja ezt a megye minden termelőszövetkezeti tagja és egyéni dolgozó paraszta, de tudja azt is, hogy az aratással várni nem lehet. A kasza alá érett gabona nem vár, és aki késlekedik az aratással, annak már megindul nyomban a károsodása, mert pereg a szem és kevesebb kerül a zsákba. Megmutatták az elmúlt évek tapasztalatai, hogy mindenütt, ahol termelőszövetkezetekben, egyéni dolgozó parasztnál nem készültek fel alaposan és nem számoltak az eshetőségekkel, ráfizettek a késői aratásra. Így történt ez a biharnagybajomi December 21 Termelőszövetkezetben is, ahol bizony az elhúzó aratás miatt nagy lett a szemvesztés. **A nagyobb szemvesztés elkerülésének egy módja van: alaposan és idejében felkészülni, és gyorsan aratni, mikor eljön annak az ideje.**

Komáiban a tanács jól szervezi a munkát. A DISZ fiatalok bevonásával megszervezték a hártárgyűlést. A figyelők naponta járják kerékpárral a hártást, az a feladatuk, hogy ahol aratásra érett gabonát látanak, onnan vegyenek mintát, s azonnal tegyenek jelentést. A kalászkat megvizsgálják a községben a mezőgazdasági szakemberek és ha úgy találják, hogy az aratás kezdhető, nyomban értesítik a gabonatulajdonosát arról, hogy kezdhetik a nagy munkát. Nagymértékben segíti az aratás gyors végzését, a szemvesztés elleni küzdelem sikerét, a figyelemszolgálat. Nagyon sokat jelent az, hogy egy nappal hamarabb, vagy két nappal később kezdik-e az aratást.

Mindenkinek érdeke, hogy gyorsan és idejében takarítsuk be a gabonát és tegyük biztos helyre a dolgozóink kenyerét. Az idejében végzett jó aratás ezer és ezer mázsával több gabonát juttathat csupán Hajdú-Biharban a terményraktárakba. A megye gabonaterületéhez viszonyítva, ha csak egy százalékkal kevesebb lesz a gondos munka következtében a szemvesztés, máris 21 300 mázsával több gabonát tudunk betakarítani Hajdú-Bihar földjeiről. Ez a szám mutatja, hogy milyen nagy jelentősége van annak, ha idejében és gyorsan végzi mindenki az aratást. **Az egy százalékkal csökkentett szemvesztés révén betakarított gabona elegendő több mint tíz hajdú-bihari község lakosainak egész évi kenyérellátásához.**

A Minisztertanács határozata

megszabta, hogy a búzát viaszérésben, a rozsot sárgaérésben, az őrjót pedig teljes érésben arassuk. Ehhez tartjuk magunkat, s ettől eltérni csupán csak az arató-cséplőgépeknek engedhető meg, ahol nem kell bevárni a teljes érés kezdetét. A géppállomások dolgozóira igen nagy felelősség hárul most, a gabonacsata idején is. Az ő jó munkájuktól igen nagymértékben függ, hogy termelőszövetkezeteinkben milyen sikerrel vívják meg a gabonacsatát. Még van idő arra, hogy a legjobb aratógépeket, arató-cséplőgépeket, akik az elmúlt években munkájukkal bebizonyították, hogy mesterei az aratásnak, a cséplésnek, társaiknak elmagyarázzák munkamódszerüket, s tapasztalataik átadásával segítsék őket ahhoz, hogy minél eredményesebben harcolhassanak a szemvesztés ellen. A szerelők, de elsősorban azok, akik aratógépekkel, arató-cséplőgépekkel indulnak munkába, ezekben a napokban nézzék át alaposan a gépet, amelyen dolgoznak majd. Ne legyen azon semmiféle hiba. Egy alapos szemle még megakadályozhatja azt, hogy hibásan kijavított géppel kezdjenek munkába és már az első nap gépkilés akadályozza meg az aratás gyors munkáját. A menetirányt meg kell nézni, az aratás megkezdése előtt is nézzék át még egyszer a géppállomásokon, még van idő javítani, ott, ahol annak szüksége felmerül. Az aratás idején minden perc sokat számít. És csak halmozódik a kár, ha feleslegesen sétáltatják a gépet a helytelen, kapkodó irányítás következtében.

Minden termelőszövetkezetben már most jelöljék ki azokat a kézi kaszasokat, akik az aratógépek előtt a sarkokat vágják. A dobaipusztai Uj Barázda Termelőszövetkezet már kijelölt 15 pár kézikaszaszt, akik a gépi aratásra kijelölt 350 holdas táblában a sarkok idejében való levágásával gyorsítják az aratógépek munkáját. Most, az aratásra készülődés izgalmas napjaiban jó szervező munkával intézkedjenek arról is, hogy az emberről való gondoskodás területén hiba ne legyen. **Jó ivóvíz, élelem, aratópálinka a helyén legyen, s teremtsék meg mindazt az előfeltételt, ami segíti a dolgozókat a jó és gyors munkában.** A teherautók, fogatok mindenütt rendben legyenek. Nem elég azonban az aratást jó minőséggel elvégezni, szükséges, hogy a gabona biztonságos, tisztán tartott, fertőtlenített magtárakba kerüljön. A gabona begyűjtése a cséplőgépnél kezdődik. A jelszó most is az, hogy a beadását mindenki a cséplőgéptől azonnal teljesítse.

A helyi tanácsoknak, géppállomásoknak, a mezőgazdasági szakembereknek nagy a felelőssége. Sokirányú, gyors intézkedésre van szükség, hogy diadalt arassunk a gabonacsatában. Pártszervezeteink irányított szerepének érvényesülnie kell az aratás, betakarítás minden területén, segíteni azonnal, ahol annak szüksége felmerül. Dús termésbetakarítás előtt állunk, feladatunk, hogy e nagy munkát dolgozó népünk javára minél szebb eredményt elérve fejezzük be.

A FÉLÉVI TERVTELJESÍTÉS SIKEREI

Szombaton újabb üzemek, vállalatok és kisipari szövetkezetek adtak hírt munkagyőzelmükről; az első félelvi erv határidő előtti teljesítéséről. A Debreceni Gázmu, a Villamosvasút, a Baromfifeldolgozó Vállalat, a Cementár-

Emelkedett a termelékenység, csökkent az önköltség a Gázmu-nál

Jóval megelőzték az időt a Gázmu dolgozói: már június 10-én teljesítették első félelvi tervüket. Nagy munkát végeztek ebben az időszakban. Az év első öt hónapjában közel 3 millió köbméter gázt termeltek. Lényegesen bővítették a város gázhálózatát: 5330 méter hosszúságú csőhálózatot építettek. E munka közben 7195,5 köbméter földet mozgattak meg. Különösen jó munkát végeztek Szabó József kubikos bri-

ipari Vállalat, a Belsped, a Debreceni Textilruházati KSZ és a Debreceni Vasipari és Tömegcikk-készítő és Javító Vállalat dolgozói jelentették, hogy eleget tettek első félelvi kötelezettségüknek.

gádjának tagjai. Az új csőhálózat megépítésével újabb 252 fogyasztóhoz jut el a gáz, akiknek a lakásába új gázmérőket és fogyasztó készülékeket szereltek fel.

Szép eredményeket értek el a Gázmu dolgozói a munka termelékenységének emelésében és az önköltség csökkentésében. A húsz budapesti üzem felhívására csatlakozva vállalták, hogy termelési tervüket 5 százalékkal, a termelési

tervüket 2 százalékkal túlszárnyalják, az önköltséget pedig 2 százalékkal csökkentik. Ezt a vállalatot jól túlszárnyalták. Az év első öt hónapjában 17,8 százalékkal teljesítették túl termelési tervüket. Az egy munkásra jutó termelési érték ebben az időszakban 9,2 százalékkal növekedett. Az önköltséget a tervezetthez viszonyítva 5,6 százalékkal csökkentették. Lényeges megtakarítást értek el a beralap felhasználásban: 54 500 forintot takarítottak meg. Összesen 689 500 terven felüli forinttal gazdagították államunkat.

A Gázmu nagyszerű eredményei a dolgozók lendületes munkaversenye mellett a fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozók jól összehangolt munkájának és a pártszervezet állandó segítő, a termelést jól ellenőrző munkájának köszönhető.

VALÓRA VÁLTOTTÁK ADOTT SZAVUKAT

A Villamosvasút dolgozói és vezetői körében nagy az öröm: június 24-én befejezték első félelvi tervüket. Mind a műhelytelep, mind a forgalom dolgozói határidő előtt akarják befejezni az évi tervet. Az első félelvi terv határidő előtti teljesítésével nagy lépést tettek a cél megvalósítása felé.

A Salétrom utcai műhely dolgozói lendületes munkaversenyt folytatnak. Bizonyosság erre az is, hogy a havi tervüket június 24-ig már 21 százalékkal túlteljesítették. A forgalom dolgozói sem maradnak a műhelybeliek mögött, félelvi bevételi tervüket eddig már 10 ezer forinttal túlteljesítették.

A Cementárui Vállalat munkásai és munkásnői eredményes harcot folytattak az év eleji elmaradás behozásáért. Lendületes munkaversenyük eredményeképpen június 25-én délelőtt eleget tettek első félelvi kötelezettségüknek.

A Baromfifeldolgozó Vállalat dolgozói és vezetői örömmel jelentették, hogy első félelvi tervüket június 23-ig már 104,1 százalékkal teljesítették.

A Debreceni Belföldi Szállítási Vállalat 10 nappal ha-

táridő előtt teljesítette első félelvi tervét.

A Textilruházati KSZ június 24-én fejezte be első félelvi tervét. A dolgozók vállalták, hogy a hónap végéig terven felül 200 ezer forint értékű fehérműt,

fűtőanyagot és női kabátot készítenek.

A Debreceni Vasipari és Tömegcikk-készítő és Javító Vállalat első félelvi tervét szombaton délig mintegy 8 százalékkal túlteljesítette.

Ahol elmaradtak a tervteljesítéssel

A Hajdú-Bihar megyei Nádki-temető, Göngyölög és Faarugyár nagyon elmaradt az év elején a tervteljesítéssel. Januárban mindössze 30, februárban 57, márciusban 60, áprilisban 62 százalékra teljesítette tervét. Májusban és júniusban sikerült csak túlteljesíteni a tervet: 4 illetve 10 százalékkal.

Mi okozta a súlyos elmaradást? Elsősorban az, hogy a gyár vezetői semmi gondot nem fordítottak a termelésre, nem szervezték, nem ellenőrizték a munkát, nem segítettek a munkások munkaversenyének kibontakozását. Másik komoly hiba — ami még most is fennáll — az, hogy nem kapnak elegendő és megfelelő faanyagot. Például 18 milliméteres fa helyett 24 milliméterest kapnak, aminek a megmunkálása közel másfélszeresére emeli a bérfelhasználást.

Az üzem új vezetői mindkét hibát igyekeznek kijavítani. Fokozott figyelmet szentelnek a termelésnek, erős kézzel és alapos körültekintéssel biztosítják a munka szervezetségét. A párt és szakszervezet pedig jó nevelőmunkával, versenyszervezéssel segíti az adósság törlesztését.

Az eredmény már mutatkozik. Például exporttervüknek minden esetben eleget tettek. A telepnyelkek közül a hajdúszoboszlói jár élen: június első dekádjában 147, második dekádjában 154 százalékra teljesítették itt a dolgozók tervüket. A hajdúszoboszlói üzemben kétóránként mérik a tervteljesítést. Így mindig tudják, hogy hol tartanak és azonnal tudnak segíteni, ha valami hiba fordul elő. Most ezt a jó módszert be akarják vezetni minden üzemben a gyárnak. Nagy körültekintéssel készülnek a harmadik negyedévre.

Szabó Antal derecskei traktoros

NYÁRI TERVÉT KÉTSZERESÉN TELJESÍTI

Kondor Lajos elvtárs, a Derecskei Géppállomás igazgatója közli, hogy június 20-ig 796 kapálást végzett el. Lőrincz Gyula U 3-as géppel 194 holdat kapált meg. Ugyancsak jól dolgozik Szabó Antal, akinek 143 hold a teljesítménye. Az aratásra, cséplésre szintén felkészült a Derecskei Géppállomás, 8 aratógéppel a terv szerint 1208 holdon végzik el az aratást. Cséplőgépekkel előreláthatólag 1100 vagon gabonát cséplenek el a géppállomás dolgozói.

Arató- és cséplőgépeiket, továbbá kombájnjukat folyamatosan húzzák ki működési körzetükbe, hogy az aratás és cséplés megkezdésénél egy pillanatot se veszítsenek. Tervük sikeres teljesítése érdekében a géppállomás dolgozói egymásután teszik felajánlásait. Békési Lajos traktorvezető vállalta, hogy 758 normálhold évi tervét augusztus 30-ra 110 százalékra teljesíti. Nagy Sándor 281 normálhold nyári tervét 120 százalékra végzi el. Oláh János traktoros 140 százalékos teljesítést vállalt, Szabó Antal traktorvezető pedig megfogadta, hogy 281 normálhold nyári tervét megkétszerezze.

A növényápolásban a Derecskei Géppállomás élen jár Nagy Sándor, aki Zetorjával 196 hold kapálást végzett el. Lőrincz Gyula U 3-as géppel 194 holdat kapált meg. Ugyancsak jól dolgozik Szabó Antal, akinek 143 hold a teljesítménye. Az aratásra, cséplésre szintén felkészült a Derecskei Géppállomás, 8 aratógéppel a terv szerint 1208 holdon végzik el az aratást. Cséplőgépekkel előreláthatólag 1100 vagon gabonát cséplenek el a géppállomás dolgozói.

Arató- és cséplőgépeiket, továbbá kombájnjukat folyamatosan húzzák ki működési körzetükbe, hogy az aratás és cséplés megkezdésénél egy pillanatot se veszítsenek. Tervük sikeres teljesítése érdekében a géppállomás dolgozói egymásután teszik felajánlásait. Békési Lajos traktorvezető vállalta, hogy 758 normálhold évi tervét augusztus 30-ra 110 százalékra teljesíti. Nagy Sándor 281 normálhold nyári tervét 120 százalékra végzi el. Oláh János traktoros 140 százalékos teljesítést vállalt, Szabó Antal traktorvezető pedig megfogadta, hogy 281 normálhold nyári tervét megkétszerezze.

Az üzem új vezetői mindkét hibát igyekeznek kijavítani. Fokozott figyelmet szentelnek a termelésnek, erős kézzel és alapos körültekintéssel biztosítják a munka szervezetségét. A párt és szakszervezet pedig jó nevelőmunkával, versenyszervezéssel segíti az adósság törlesztését.

Az eredmény már mutatkozik. Például exporttervüknek minden esetben eleget tettek. A telepnyelkek közül a hajdúszoboszlói jár élen: június első dekádjában 147, második dekádjában 154 százalékra teljesítették itt a dolgozók tervüket. A hajdúszoboszlói üzemben kétóránként mérik a tervteljesítést. Így mindig tudják, hogy hol tartanak és azonnal tudnak segíteni, ha valami hiba fordul elő. Most ezt a jó módszert be akarják vezetni minden üzemben a gyárnak. Nagy körültekintéssel készülnek a harmadik negyedévre.

521.838

Molotov elvtárs San Francisco-i nyilatkozatának amerikai sajtóvisszhangja

New York (TASZSZ) Az amerikai közvéleményre nagy hatást gyakorolt V. M. Molotovnak az ENSZ jubileumi ülésén elhangzott nyilatkozata. Mint Donovan, a New York Herald Tribune San Francisco-i tudósítója elismeri, a „hallgatóságnak tetszettek V. M. Molotov békéltető és baráti megnyilatkozásai, mint például: a „négy nagy” külsőállító értékelésével kapcsolatos derűlátó megjegyzései, az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez intézett meleg dicsőretek és az amerikai népek kiüldött szívveljes üdvözlései. Őt izben szakította félbe beszédét a taps. Első ízben akkor tapsoltak Molotovnak, amikor azt mondta, hogy a leszerelés iránt a következő lépést a Nyugatnak kell megtennie... másodsor — és egyesek számára váratlanul — akkor tapsoltak, amikor Molotov hangzottta, Kínának „ész kell vennie az atomfegyver eltiltásának kérdését megvitatás, javasolt tanácskozásokon.”

A New York Times szerkesztői cikkében rámutat, Molotov nyilatkozatát „alátámasztják a nemrégiben megtett békés szov-

jet gesztusok és azok az engedelmények, amelyek lehetővé teszik a nagyhatalmak legmagasabb szintjére való értekezést.” A New York Herald Tribune szerkesztői cikkében lényegében elismeri, hogy a szovjet javaslatok megfelelnek a népek békétörékvésének, bár kijelenti, hogy ezek a törekvések „éppen a szovjet politika javát szolgálják.”

Ugyanakkor az Egyesült Államok bizonyos köreiből a V. M. Molotov nyilatkozatában foglalt és a nemzetközi feszültség elhárítására irányuló javaslatok — mint ahogy az kifejezésre jutott a sajtóban — ingerültséget, dühhőt zavart keltezték. A New York Herald Tribune tudósítójának nem tetszik, hogy a Szovjetunió „barátokat igyekszik szerezni a világ néhány részén.”

Az Egyesült Államok bizonyos ingerültséget és dühhőt váltotta ki, hogy a szovjet küldöttség vezetője pontos elemzést adta a feszültséget kiváltó okoknak és kifejtette azt a tervet, amely a szovjet küldöttség véleménye szerint alkalmas az országok közötti bizalom helyre-

állítására és a béke megszilárdítására. Az igazság az, hogy ezek a körök, minthogy nem mernek nyíltan fellépni az egymás mellett élés és a békés együttműködés elvei ellen, ezen elvek szövegi elismerésére szorítkozva folytatni kívánják a nemzetközi feszültséget felidézó politikájukat. Néhány amerikai szemlelő leleplezte, hogy amerikai vezetőkörök nem kívánják megoldani az országok között fennálló nézeteltéréseket, eleve kibékíthetetlennek nevezik ezeket.

A New York Post szerkesztői cikkében többi közt a következőket írja: Az amerikaiak önmagukat csapják be, ha lebecsülik Molotov beszédének „Pontenciális vonzerejét”, mert Ázsiában Csang Kaj-cek kérdését illetően kevesen vallanak szolidaritást az amerikai állásponttal. Európában az emberek milliói, köztük a Hitler utáni Németország legjobb erői félnek Németország újrafegyverzésétől. „A lap kijelenti, hogy részünkről (azaz amerikai részről) esztelennek volna a megerőltetett tónusú válaszok a Szovjetunió javaslataira.”

Rendelet a terménybeadási kötelezettség teljesítéséről és a mezőgazdasági termények forgalmának, felhasználásának szabályozásáról

A begyűjtési miniszter rendeletben szabályozta a terménybeadási kötelezettség teljesítését és a mezőgazdasági termények forgalmát. E szerint a mezőgazdasági termelősövetkezetek, termelősövetkezeti csoportok, egyéni termelők és a beadásra kötelezett intézmények terménybeadási kötelezettségüket a következő sorrendben tartoznak teljesíteni: 1. cséplőgéprezst, 2. terménykölcsön, 3. gépállomási talajmunkadíjtartozás, 4. beadási kötelezettség, ezen belül a terményben fizetendő földadó és mezőgazdaságfejlesztési járulékok, sörárpa és szerződéses kötelezettség.

A cséplőgéprezst az elcséplést — a terménykölcsönt azonos — a gépállomási talajmunkadíjtartozást a megállapodás szerinti — a terület utáni beadási kötelezettséget pedig az előírt terménnyel kell teljesíteni.

Előcséplés esetén a cséplőgép — cséplőmunkás — és arató rész kiadása után fennmaradó gabonamennyiség felét, ősi és tavaszi árpa külön csépléskor a vésterület arányában ősi, illetve tavaszi arptát kell beadni.

A rendelet szerint 13 százaléknál magasabb víztartalmú búzát, rozst, arptát, zabot, napraforgómagot, babot, borsót, és lencsét, 32 százaléknál magasabb víztartalmú kukoricát, ocsuval vagy egészségre ártalmas anyaggal kevert csávázott, dohos, nem természetes szagú vagy zsírsikes terményt, gömbölyű fajtáknál négy, hosszú fajtáknál három egész öt tized cm-es keresztátmérőjűnél kisebb burgonyát beadni nem lehet.

Gabonát a cséplőgéptől azonnal, kukoricát, napraforgómagot a töréstől; rizst a csépléstől számított nyolc, burgonyát a szedéstől számított három napon belül; babot, borsót, lencsét pedig szeptember 30-ig kötelesek a termelők a begyűjtőhelyre szállítani.

A határidőn belül beadás kötelezettségére és gépállomási talajmunkadíjra beadott kenyérgabona után mázsánként tíz kiló korpát adnak ki térítés nélkül.

A harminc kg-ot meg nem haladó korpajárandóság, illetve a 30 kg-ot meghaladó járandóság

egyharmadát, de legalább 30 kg-ot a beadással egyidejűleg, de legkésőbb a beadás után tíz napon belül; a fennmaradó mennyiség felét pedig 1955. november 25-től 1956. január 31-ig, másik felét pedig 1956. március elsejétől április elsejéig kell kiadni.

A kenyérgabonabeadás után járó korpát az átvevőhely utalványait a malmok, cseretelepek illetve a terményforgalmi vállalatok átvevőhelyei adják ki vételi jegy és a beadási könyv egyidejű felmutatása ellenében.

A beadási kötelezettség teljesítésére átadott terményeket a terményforgalmi vállalatok telepein, ezenkívül búzát és rozst az átvevőhelyre kijelölt malmok veszik át. A burgonyát a földművelővetkezeteknek kell beadni.

A rendelet a továbbiakban intézkedik a cséplőgéprezst beadásáról, a terménykölcsön visszaadásáról, a terület utáni terménybeadási, a sörárpa beadási, a termelési és értékesítési szerződéses kötelezettségek teljesítéséről, valamint a gépállomási talajmunkadíj, a terményben fizetendő földadó és mezőgazdaság fejlesztési járulékok kiegészítéséről, a termények átvételéről a vételi-jegyzésről, az ellenérték kifizetéséről, az átvevőhelyek nyitvatartásáról, az átvett termények megőrzéséről és felhasználásáról, a szállításukhoz szükséges fuvarbiztosításáról. A rendelet kimondja: az átvett termények ellenértékét a termelő részére az átvételkor készpénzben kell kifizetni. A különböző — korpá, olajpogácsadára kedvezményes textiltváslási — utalványokat az átvevőhelyek a termények átvételkor kötelesek kiadni.

A rendelet szerint kenyér- és takarmánygabonát július elsejétől a község terménybegyűjtési területek teljesítéséig csak az állami terményátvevők részére szabad eladni. Ha a megyei begyűjtési hivatal a forgalmi korlátozást megszüntette, a termelők terményüket szabadon értékesíthetik.

Kenyer- és takarmánygabonából öt mázsán felüli mennyiséget — az állami vállalatok, állami gazdaságok és termelősövetkezetek kivételével — csak a járási

begyűjtési hivatal szállítási engedélyével szabad szállítani. A mezőgazdasági munkavállalók természetbeni gabonajárandóságát pedig átutalási forgalomban lehet a lakóhelyre szállítani.

Végül a rendelet intézkedik arról, hogy kenyérgabonát és napraforgómagot takarmányozásra felhasználni nem szabad.

A mezőgazdasági termények forgalmára, szállítására és felhasználására vonatkozó rendelet megszövegezték és kiadják a vonatkozó rendeletek szerint büntetik. (MTI)

29-én indul a Néplap nagy rejtélyversenye

Több mint 4 ezer forint értékű díjak

Június 29-én a Néplapban nagy rejtélyverseny indul, amely szeptember közepéig tart. A rejtélyverseny 50 rejtélyből fog állni, amelyek hetenként négyszer jelennek meg a Néplap hasábjain.

A pályázati feltételeket 29-én közöljük. A díjakat az utolsó rejtély megfejtésének határidejét követő vasárnap osztjuk ki az eredményes rejtélyfejtők között. A rejtélyfejtők között 35 díjat osztunk ki, illetve — ha sokan érnek el egyenlő eredményt a megfejtésben — kisorsoljuk.

Az első díj: egy rádió.
Második díj: fényképezőgép.
Harmadik díj: finom karóra.
További díjak: töltőtollak, ébresztőóra, villanyvasalók, szőnyegek, abroszok, pulóverek, futballabda, sakktabla, húsdaráló, stb., stb.

A rejtélyek között lesznek keresztrejtélyek, képrejtélyek, betűrejtélyek stb.

Vegyen részt a Néplap 4 ezerforintos rejtélyversenyében!

Július 1-től nagyobb alakban jelenik meg a Néplap

A Szabadság Lapnyomda géptermeiben már a befejező szerelés nélkül dolgozik. A régi, kisebb formátumú rotációs gép leszerelését 140 óra alatt végezték el. Az új gép beszerelésénél először az új beton alapozás készült el, majd a több mint 300 mázsás rotációs gép összeszereléséhez kezdtek hozzá. Jelenleg, mint már fentebb említettük, a befejező szerelési munkáknál tartanak. Hétfőn próbanyomásra kerül sor, aztán előreláthatólag a fordító rúd, valamint a nyomófelület beállításával a gépet már június 30-án a Szabadság Lapnyomda rendelkezésére bocsátják. Így július 1-től kezdve megindul és felzúg az új rotációs gép, hogy a nagyobb alakú Néplap segéd munkás végzi. A négytagú brigád április 25-én érkezett Deb-

recenbe és azóta megszakítás nélkül dolgozik. A régi, kisebb formátumú rotációs gép leszerelését 140 óra alatt végezték el. Az új gép beszerelésénél először az új beton alapozás készült el, majd a több mint 300 mázsás rotációs gép összeszereléséhez kezdtek hozzá. Jelenleg, mint már fentebb említettük, a befejező szerelési munkáknál tartanak. Hétfőn próbanyomásra kerül sor, aztán előreláthatólag a fordító rúd, valamint a nyomófelület beállításával a gépet már június 30-án a Szabadság Lapnyomda rendelkezésére bocsátják. Így július 1-től kezdve megindul és felzúg az új rotációs gép, hogy a nagyobb alakú Néplap segéd munkás végzi. A négytagú brigád április 25-én érkezett Deb-

Magyar-indonéz diplomáciai kapcsolatok felvétele

A külügyminisztérium tájékoztatói főosztálya közli:

Az indonéz kormány New Delhi-i követsége útján tudomására hozta a Magyar Népköztársaság kormányának, hogy Indonézia kész felvenni a diplomáciai kapcsolatot a Magyar Népköztársasággal.

A Magyar Népköztársaság kormányja örömmel üdvözölte az indonéz kormány ezen lépését, amely hozzájárul a nemzetközi kapcsolatok kiszélesítéséhez és megfelel a két nép kölcsönös érdekeinek.

A FORRADALOM TÖRTÉNETÉNEK DICSŐ OLDALA

A Patyomkin páncélos hajón kiűtött felkelés 50. évfordulójára

D. PETROV ÉS POPPKOV
CIKKÉBŐL

A forradalom vörös zászlója 1905. június 27-én, ötven évvel ezelőtt kúszott fel a Patyomkin árbócára. A fellázadt matrózok megválasztották forradalmi szervezőket — a hajóbizottságot — amelyben A. Matjusenko, I. Licssev, I. Szesztyigyeszjtij, P. Alekszejev és mások, összesen harmincan kaptak helyet. A páncélos hajón azonban nem volt támaszpont, tekintélyes és bátor vezető. Grigorij Vakulencsuk ilyen vezetőnek számított volna, de őt a felkelés első perceiben megölték.

A páncélos hajó átállása a forradalom oldalára váratlanul érte a cári hatóságokat. Ögyszszában kihírdették az ostromállapotot, csapatokat vontak össze. A feketetengeri hajóraj parancsot kapott, hogy számoljon le a lázadókkal.

Június 30-án a feketetengeri flotta hajói megközelítették a fellázadt páncélos hajót. Ezen a napon folyt le a „néma ütközet”. A cári hadihajóinak matrózai nem voltak hajlandók fellázadt társaikra löni. A Patyomkin azonban, mivel szén-, ivóvíz és élelmiszerkészlete kifogyott, kénytelen volt Constanza román kikötőbe menni.

A Patyomkin matrózait a szélrózsa minden irányában szétszórta a sors. Volt, aki Svájcba ment szerencsét próbálni míg mások Bulgáriába, Kanadába, Ausztráliába, az Egyesült Államokba kerültek. Bármerre is bolyongtak, mindenütt hazájukra, családjukra, szeretteikre gondoltak. Az Oroszország felé vezető út azonban zárva állt előttük. S ha a honvágy egyiküket-másikat mégis hazavitte, ott börtön és kényszermunka várt rájuk.

A Patyomkin hősei azonban nem hiába ontották véruket, nem hiába gyűtrődtek nyomorban és számkivetésben. Az úgy, amelyért harcoltak, 1917 októberében diadalmaskodott. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után a börtönökből és száműzetésből, a kényszermunkából és a külföldről hazatérő matrózok a szovjethatalomért vívott harc tevékeny résztvevői lettek.

A szovjet nép elismeréssel adózott a Patyomkin matrózainak forradalmi érdemeikért és munkájukért. Ezerkilencszázharminchatalban a Szovjetunió Központi Végrehajtóbizottsága díszoklevéllel tüntette ki őket. Többen kormánykitüntéseket kaptak.

A Patyomkin páncélos hajó egykori matrózai, akik dicső oldallal gazdagították az első oroszországi forradalom történetét, hajlott koruk ellenére erejükhez mérten ma is mindent megtesznek hazájuk javára és dicsőségére.

A Nyíradonyi Gépállomás készen áll az aratásra

A tavaszi munkát jó eredménnyel végezte a Nyíradonyi Gépállomás. Idénytervét 19,5 százalékkal teljesítette. A gépállomás dolgozói tavaly bizony ezzel nem dicsekedhettek, mert tervteljesítéstük csak 66 százalékos volt. A javuló munka jogos büszkeséggel tölti el őket, különösen azért, mert jó minőségű munkát végeztek a növényápolás során, kifogás nem merült fel sehol.

Az önköltségek csökkentés terén is komoly eredményről számolhatnak be, mert a tavaszi idényben egy normálholdnál 4 forint 32 fillért megtakarítottak. Kiváló traktorosaik közül *Csuhai István* tavaszi tervét 377 százalékkal teljesítette. Ezt főleg azzal érte el, hogy az erőgépet állandóan gondosan karbantartotta. Takarékoskodott az üzemanyaggal is. *Hamar János, Petrovics Ferenc* traktorosok is élen jártak a munkában. Komoly részük van abban, hogy a gépállomás tervét túlteljesítette.

A szemvesztés nélküli aratásért

Mészáros Gusztáv gépállomási igazgató örömmel írja: jól felkészülve várjuk a nyári betakarítási munkát. A gépállomás arató- és cséplőgépei teljesen kijavítva várnak arra, hogy az aratási, cséplési időben szemvesztés nélkül teljesítsék feladatukat. Az aratás megszervezése mellett különös gondot fordítunk a cséplés jó lebonyolítására. Az idén megjavítjuk a cséplőgépeknél az agitációs munkát, a politikai munkát. A gépállomás körzetében

minden cséplő munkacsapat két hónapra megrendeli a Szabad Népet, a Néplapot, hogy ilyen módon is segítsük a versenyt. Így látják majd dolgozóink, hogy milyen eredményeket érnek el aratásban, cséplésben a többi gépállomás körzetében, hol vannak jó tapasztalatok, amelyet hasznosíthatnak munkájuk további javításánál. Jellemző a komoly készülődésre, hogy a munkacsapatok vezetői már túlnyomórészt össze is szedték a munkacsapat tagjaitól a lapok előfizetési díjait. Az újságok minden nap eljutnak az aratókhoz és a cséplőkhöz.

A párosverseny

A Nyíradonyi Gépállomás a tavaszi versenyben a Vámospercsi Gépállomással mérte össze erejét. Meg kell mondani, hogy a tavaszi versenyben nem alakult ki az az erős versenyrendület, amely szükséges ahhoz, hogy a két gépállomás dolgozóit még jobb munkára serkentse.

A verseny nagy lendítő erő, de ehhez szükséges a verseny nyil-

vánosságának biztosítása, szükséges az, hogy rendszeresen, naponta tudják az egyik gépállomáson, mit végeztek a másikon, melyik aratógép végezte a legjobb és a legtöbb munkát. Éppen ezért igen helyes, hogy a Nyíradonyi Gépállomás vezetői sokat több gondot kívánnak fordítani a verseny szervezésére, mint a tavaszi munkaidényben.

A Vámospercsi Gépállomás dolgozóit az aratási, tarlóhántási és cséplési munkák minél jobb elvégzésére hívják versenyre. Feladatuknak tekintik, hogy a munkaterületen a politikai, nevelő és agitációs munkát minél jobban elvégezzék. Versenypont az is, hogy melyik cséplőgéptől teljesítik azonnal a kenyérgabona beadást. Nagyon helyes a begyűjtés munkájának ez a segítése, a jó, politikai felvilágosító munkával a cséplőgépnél.

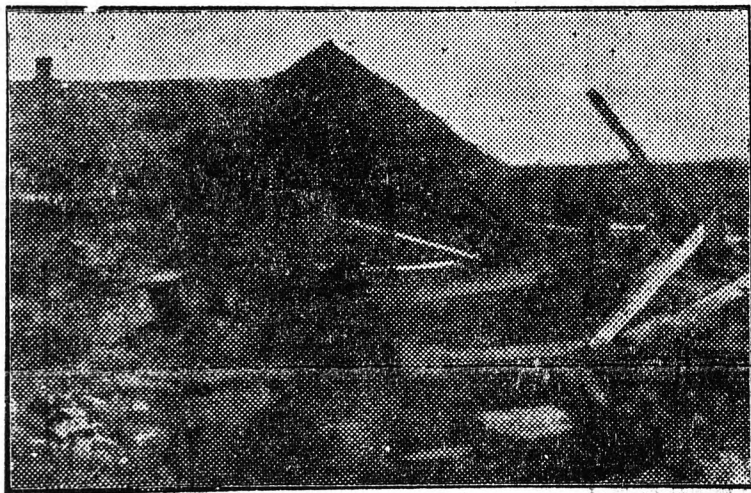
A Nyíradonyi Gépállomás aratásra való felkészülése, a párosverseny jobb szervezése biztosítja az arra, hogy a tavaszi munkában elért eredményeit a gabonacsata során még tovább tudja fokozni.

Négyszer kapálták a répát a Borsósi Állami Gazdaság nagyhorti üzemegységében

Néhány nappal ezelőtt kaptunk levelet Tóth József elvtársától, a Borsósi Állami Gazdaság konyhai üzemegységének párttitkáráról. Tóth elvtárs arról számol be, hogy az állami gazdaság nagyhorti üzemegységében igen jó termés várható murók- és takarmányrépából. De nem is csoda, hiszen négyszer megkapál-

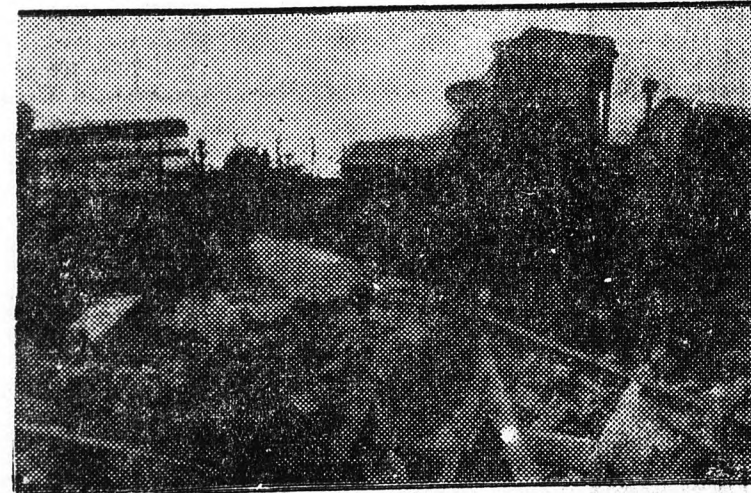
ták a répát. Szépen halad a silózás is, idáig 707 köbméter silótakarmányt készítették el, s gyors ütemben folyik tovább a silózás. Tanultak az elmúlt tél takarmányozási nehézségeiből, idén nem akarnak ugyanarra a sorsra jutni, mint tavaly. Szénából idáig 500 mázsát takarítottak be.

TIZENKÉT NAP HŐSI MUNKÁJA UTÁN helyreállították a Hortobágyon a tornádó okozta károkat

A rombadöntött juhhodály

Beszámoltunk már arról, hogy a Hortobágyon irtózatos vihar, tornádó száguldott át. Emberemlékezet óta nem fordult elő, hogy ilyen nagy erejű, pusztulást okozó vihar seprét volna végig ezen a tájon. Az Árkusi Állami Gazdaság területe a vihar központjába került. Épületekben 2 millió

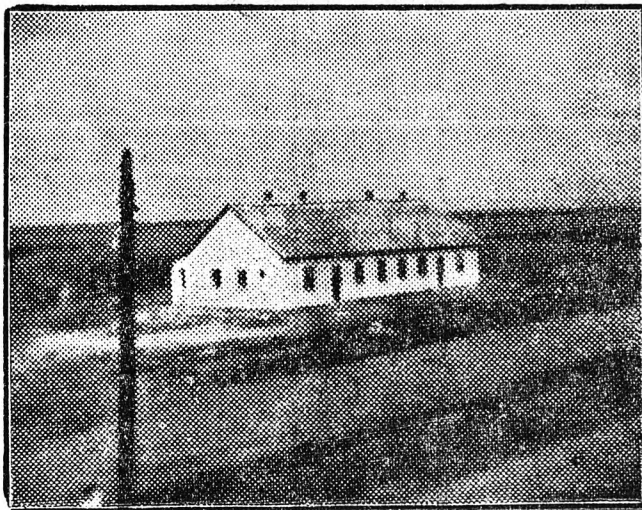
A tornádó pusztítása után

nyolcszázézer forintos, gépekben kétszázézer, terményekben nyolcszázézer forintos kár maradt a tornádó után. A hárommillió nyolcszázézer forintos kár komoly jelentőségű és nagy munkát jelentett a helyreállítása. A dolgozók feje felől seprerte el a tetőt az orkán. Újra

ketlet vetni a szántóföldeket is. A kollektív akarat hatalmas ereje segített. A szocialista munkaverseny diadalt aratott, s bebizonyította, hogy nem hónapokra, csupán napokra van szükség, hogy az épületekben okozott hatalmas rongálást helyreállítsák.

A kárt szenvedett gazdaság dolgozóinak segítségére siettek

nisztérium Hajdú-Bihar megyei Főosztályától 150-en, a rendőrtanostály részéről ugyancsak 150-en, a Ruhagyárból 120-an, a Tatarozó Vállalattól 40-en, az Orvosi Műszergyárból 30-an, az Ingatlankezelő Vállalattól 10-en, a Járműjavítótól 3-an, a Lakatos és Gépipari Vállalattól 30-an. A Penicillin gyártól egy dolgozó se-

Egy újjáépített ház

más állami gazdaság területéről, így a Polgári Állami Gazdaságból 20-an, az Ebesi Állami Gazdaságból 28-an, a Nyírábrányi Állami Gazdaságból 7-en, a Biharkeresztesi Állami Gazdaságból 3-an az épületek helyreállításának gyorsítására. Ezek az építkezésben jártas emberek napi 16-18 órát dolgozva, egymással versengve igyekeztek, hogy elsősorban a házak tetőit hozzák rendbe. Sikeresül is jól irányított munkájukkal elérni, hogy 3 nap alatt 92 lakóház tetőjét tették rendbe.

Hősies munkateljesítmény volt ez. A tornádó pusztítása okozta rombolás nyomainak eltüntetéséből igen eredményesen vették ki részüket az ÁVH, a Belügymi-

rénykedett a helyreállítás munkájában.

Mindezek az Árkusi Állami Gazdaság épületeinek rendbehozásán olyan gyorsirami munkát végeztek, hogy 12 nap alatt helyreállították a megrongált épületsorokat.

Dicséretes munka volt, és példamutató összefogás. A megyei pártbizottság köszönetet mond mindazoknak, akik erejüket és idejüket nem kímélve, 12 napi szakadatlan munkával elvégezték a helyreállítást ezen a nagy területen és ezzel biztosították az állami gazdaság dolgozóinak további zavartalan munkáját.

Nagy sikerrel vendégszerepel az Állami Varsó Cirkusz

A lengyel-magyar kulturális csereegyezmény keretében Magyarországra érkezett Állami Varsó Cirkusz debreceni vendégszereplését nagy érdeklődés kísérte. Június 22-én mutatkoztak be Debrecenben s azóta a 2500 nézőt befogadó nézőtér minden este megtelik, s a cirkusz művészei zsúfolt házak előtt mutatják be estéről-estére legényekkel összeállított és valóban jó szórakozást nyújtó műsorukat.

Ezt a műfajt, amelyet bátorság, ügyesség, a legprecízebb kidolgozás jellemez, szeretik, kedvelik a debreceni dolgozók is. Az a tény, hogy a lengyel művészek szereplését estéről-estére felharsanó vastaps kíséri, bizonyítja, hogy a közönség, — ez a szigorú kritikus — megkapta a lengyel cirkuszművészettől mind azt, amit elvárt, s a finálé után megelégedetten, a jó szórakozást nyújtott este örömeivel távozik.

EGÉSZSÉGÜNK ELLENSEGE:

A LÉGY

A légy a piszkos, szeméthe, trágyadombok alá, szemétládák sarkaiba, árnyékszék ürögdrébe rakja petéit, amelyekből előbb lárvák lesznek, — azt hívják nyúnek — majd bábba alakul, amiből nyolc nap múlva búvik elő a kifejlett rovar. Egy áttelelt anyalégy kéthetenként körülbelül 250 petét rak. Ez egy nyári idény alatt, az utódok utódaival, közel hat-nyolcszázszor ivadékokat jelent, tehát olyan szapora rovar, hogy még a leggondosabb irtás mellett is felmérhetetlen kárt, igen sok bajt és súlyos kellemetlenséget

De nézzünk néhány számot, a cirkusz műsorából. Mindenekelőtt meg kell említenünk a vegyes állatidomítást. A szám, — amelynek szereplői háziállatok — osztatlan elismerést váltott ki a közönségből. *Jozef Truszkowski*, az állatok idomítóját megérdemelten ünneplik percekig, vastapsal a nézők. *Henryk Lewandowski* és *Zygmunt Grzesiuk* — hajlékony akrobaták —, *Alicja* és *Ewa* — plasztikus akrobaták — műsorszámuk a legfinomabb kidolgozású, nagy ügyességet és pontos kiszámítást igénylő számok. A 2 *Skierka* humoros motorkerékpáros száma, s nemkülönben változatos zsonglór mutatványa is nagy tetszéssel találkozott.

Ma, vasárnap délután 4 és este 8 órákor tartanak előadást. Csütörtökön délután 3 órákor tartandó előadásukkal vesznek búcsút Debrecentől.

okozhat embernek, állatnak egyaránt.

Fontos szerepe van a járványok terjesztésében, mert a tenyészőhelyein szivókájára, lábára, potrohára tapadó láthatatlan körököző baktériumok ezreit ráhordja az ember testére, edényére, edényeire, használati tárgyaira.

A le nem fedett élelmet, szabadon hagyott áruikat összemészkelja, tönkreteszi. A füstölt hússokat, állatok sebeit beköpi, fecrakja petéit a seb részeibe, a hús nyílásába és az ott kifejlődő nyúvek betegé teszik az állatot, hasznavehetetlenné silányítják a húst, átluggatják az állati bőrt úgy, hogy súlyos nemzetgazdasági károkat okoznak.

Nem hagyják pihenni sem az embert, sem az állatot. Bebizonyított igazság, hogy a jól pihenő ember munkája eredményesebb, a légymentes istállóban fekvő tehén jobban tejel, de még a ló is jobban húz, ha pihenni hagyják. A bacillusokat cipelő, az egész házat bosszantó légy tehát a nyugatom ellensége, a betegség barátja, a járvány szövetésége.

Családunk, embertársaink, hasznosbarmaink közös érdekét szolgáljuk akkor, ha céltudatosan, rendszeresen és okosan védekezünk a légyveszély ellen.

Ennek két módja van: a legyek irtása és szaporodásuk akadályozása.

A falra fecskenedezett DDT oldat tömeges légypusztulást okoz. Ugyancsak sok legyet öl meg egyszerűen az ablakba, szekrények tetőjének szélére, lámpakarokra, képrámákra szórt DDT port is. DDT-vel füstölni is szoktak, de ebben az esetben gondoljunk a megfelelő szellőztetésre is.

Elég sok legyet megöl a ragacsos légyfogó, ha friss, ha jól ragad.

Kevésbé válik be a légyfogó üvegbúra és a légycsapó, ami csak silány pusztítást okoz a legyek között.

Komoly és okos formája a légyelleni harcnak a szaporodó helyek megszüntetése. A trágyát és szemetet hordjuk ki 8 napon belül, hogy ne az udvarban keljen ki a légy. Olyan fedett, résmentes, tökéletesen zárt árnyékszék, trágya- és szeméttelpeket építsünk, amibe nem tud a légy befurakodni. Takarítsunk, meszeljünk, lomtalanítsunk. Az ajtókra, ablakokra tegyünk szűnyoghálót, takarjuk le az ételeket és mindent gondosan mossunk meg, aránval csak érintkezésbe jöhetnek a járványok szövetéségei, a legyek.

A gondos gazda, a családját szerető gazdasszony, de az egész család minden tagja arra törekedjék, hogy — ha nem is egy csapással — de gonfossággal, figyelemmel, a tudományos tapasztalatok fegyverével és megbízható légyirtóval ezreit, tízezeit irtsa ki naponta a legyeknek, az egészség ellenségeinek.

Párt és pártépítés ★

A Debreceni Mezőgazdasági Akadémia pártszervezetének példamutató munkája

A debreceni városi pártbizottság egyik júniusi ülésén megvitatotta a Mezőgazdasági Akadémia pártszervezetének munkáját és megállapította, hogy az akadémia pártszervezete működésének két éve alatt valóban példamutató munkát végzett és ezért az akadémia pártszervezetének munkájából tanulhatnak az összes egyetemi és iskolai pártszervezetek. Bizonyos, hogy az egyetemi és iskolai pártszervezetek az eddigénél sokkal jobb eredményt érhetnek el, ha munkájukban alkalmazkodik a Mezőgazdasági Akadémia pártszervezete munkájának módszereit és tapasztalatait.

Vannak azonban olyan helyes és jó módszerei és tapasztalatai is az akadémia pártszervezetének, amelyeket a megye minden pártszervezete sikeresen használhat munkájában.

★

A Debreceni Mezőgazdasági Akadémia 1953. szeptember 8-án kezdte meg működését. Az akadémia feladata, hogy az Agrár Egyetem szakosított képzésétől eltérően általános mezőgazdasági képezzék elsősorban termelőszövetkezetek és gépállomások számára. A mezőgazdaság számára olyan szakmailag és politikailag képzett szakembereket neveljen, akik lelkesedéssel és neveléssel nem ismerve kapcsolódhatnak be a főiskola elvégzése után a mezőgazdaság szocialista átszervezésének munkájába. Munkájuk legfőbb célja, a nagytulajdonos szocialista mezőgazdaság megteremtése és felvirágoztatása. Az akadémia nemcsak felsőoktatási intézmény, hanem a Tiszántúli tájgazdálkodási intézet is. Feladata a tisztelői öntözési rendszer tudományos problémáinak megoldása, főleg a rizs vetésforgóban történő termelésének kidolgozása.

A feladatok helyes megoldása nem lehet független a pártszervezet munkájától. Ha a pártszervezet partunk politikáját helyesen alkalmazza, az eredmények nem maradnak el. Az intézmény működésének megkezdésekor megalkult a pártszervezet is. A pártszervezet megalakulása után fontos feladat volt a párttagok példamutató biztositani. A pártvezetőség ismerve a feladatokat, az alapszervezet munkatereinek elkészítésénél a döntő áncszemet keresve mindig a legfontosabb tennivalókat jelölte meg. A Szervezeti Szabályzatból, a felsőbb pártszervek határozataiból és az intézmény jellegéből adódó feladatokat az alapszervezet célkitűzéseinek megfelelően felvett munkatereinek alapján igyekszik megvalósítani. A párttagok példamutató biztositását állandóan figyelemmel kísérik és ennek eredménye az, hogy mind a párttag oktatóink, adminisztratív és technikai dolgozóink, mind a párttag hallgatóink munkája és helytállása állandóan javul.

Kollektív munka

A munkaterv elkészítése során a pártszervezet vezetősége a tervek készítésébe bevonja az egész tagságot. A vezetőség által elkészített tervjavaslatot minden pártcsoport előre megkapja, azt pártcsoport értekezleten megvitatja és javaslataival kibővíti. A vezetőség a javaslatok figyelembevételével készíti el azt a tervet, amelyet a taggyűlés elé terjeszt jóváhagyás végett. A taggyűlés által jóváhagyott munkatervet a pártcsoportbizalmiak is megkapják. Így sikerül azt elérni, hogy alapszervezetünk minden tagja ismeri a munkaterv feladatait és aktívan veszi a részét a feladatok végrehajtásából. A féléves terv lejártakor a vezetőség a már ismertetett módszerrel új munkatervet terjeszt a taggyűlés elé. Beszámol a vezetőség arról is, hogy az előző tervet, a megszabott feladatokat hogyan és milyen eredménnyel hajtotta végre az alapszervezet.

Kollektív vezetés és ellenőrzés

Az alapszervezetek munkájának fontos részét képezik a tag-

gyűlések. A taggyűlések előtt 10—12 nappal pártcsoportbizalmi értekezletet tartunk, ahol nemcsak a taggyűlés napirendi pontjait, hanem a pártvezetőség beszámolójának részletes programját is megbeszéljük. A taggyűlésen ismertetjük az előző taggyűlésen elhangzott hozzászólásokat, bírálatokat, javaslatok eredményeit és a határozatok végrehajtását. Így sikerül a párttagok aktivitását fokozni. A pártcsoport munkájának megjavítása érdekében minden munkatervi időszakban többhetes felülvizsgálati idővel egy-két pártcsoport munkáját megvizsgáljuk. Olyan pártcsoportok munkája kerül felülvizsgálásra, amelyeknél a leg több nehézség merül fel.

A kollektív vezetés elve alapján minden lényeges kérdésben a vezetőség dönt. Nincsen olyan vezetőségi tag, aki ne lenne felelős egy bizonyos munkatervért. A munkatervben foglalt feladatok megvalósítására leg több esetben pártvezetőségen kívüli más párttagokat is bevonunk. A kollektív ellenőrzést pedig az biztosítja, hogy minden pártcsoportnál megvan az alapszervezet munkaterve és így ellenőrizik a párttagok a tervben rögzített feladatok végrehajtását.

Az akadémia munkájának eredményesebbé tétele érdekében a pártvezetőség vezetőségi ülésekre esetenként olyan elméleti vitákat tűz napirendre, amelyek a munkát leginkább elősegítik.

Tömegszervezetek irányítása és segítése

Az alapszervezet a szervezési feladatok megoldásánál a pártszervezet irányítása és ellenőrzése biztosítása mellett igen nagy teret engedett a tömegszervezeteknek. Az akadémia a legfontosabb tömegszervezet a DISZ. A DISZ az MDP ifjúsági tömegszervezete, a párt segítőtje a szocializmus építésének, az ifjúság nevelésének minden területén. A DISZ munkáját a párt irányítja. A DISZ rendszeres pártmegbízásokat kap és minden ifjúsági kérdéssel foglalkozó bizottságban képviselteti magát. Az akadémia DISZ szervezete Debrecen minden termelőszövetkezetét — elsősorban ifjúságát — patronálja. A DISZ igen jó munkát vég-

Állandó kapcsolat a felsőbb pártszervvel

A Központi Vezetőség márciusi határozata előtt az akadémianál komoly hibák jelentkeztek. Főleg a hallgatók körében lazult a figyelem. A párt és az intézet vezetősége által szervezett rendezvényekre sokan nem jöttek el. A hibák ellen harcoló párt és DISZ aktivisták elszigetelődtek. A kisparaszti gazdaságok túlbecsülése a marxista tanszéken is megmutatkozott. A hallgatók között nagymértékű nacionalizmus uralkodott, amelynek felszámolása még ma sem megnyugtató. Az akadémia körül kizárt kulakokat sajnáltak és olyan nézetek jelentek, „szegény nem tehet róla, hogy az apja kulák”.

A megszorodó hibák és helytelen nézetek miatt a pártszervezet a népevelő hálózatát átszer-

ilyenek voltak: „A végrehajtás ellenőrzése, mint a politikai munka legfontosabb eleme.” „A párt és a tömegek kapcsolata.” „A kritika önkritika helyes alkalmazása.” Ezekre a vitákra a pártvezetőség meghívta az akadémian dolgozó pártönkivüli fős és munkakörben dolgozókat is. Ezek a viták igen nagy segítséget nyújtottak az akadémia vezetőségnek a feladatok helyes megoldásában és abban, hogy a kizárólag feladatokat a párttagok majdnem egységesen támogatták. Ennek biztosítása érdekében a fontosabb intézkedéseket, még mielőtt az akadémia hallgatói és tanárai megismerték volna, előzőleg kommunista aktíván meglárgyaltuk.

Az oktatási munkánál, hogy az oktatott tárgyak a marxizmus-leninizmusra épüljenek, vitákat rendeztünk. A viták témái: „Hogyan hasznosítja a marxizmus-leninizmus tanszéke előadásában a természettudományi ismereteket.” „Marxizmus-leninizmus alkalmazása a fizika tanításában.” „Marxizmus-leninizmus alkalmazása a biológia oktatásában.” „Marxizmus-leninizmus alkalmazása a kémia oktatásában.” A pártszervezet vezetőségi ülésen rendszeresen foglalkozott az oktatás tartalmára vonatkozó kérdésekkel úgy, hogy azon a területen dolgozó kommunista munkatárakat értekelte. Nagy gondot fordított a marxizmus-leninizmus orosz nyelv és a honvédelem oktatására, ezeken kívül a tudományos diákkörök munkájára. Elősegítették a hibák felbárását a rendszeres időközönként megtartott kommunista aktívák. 4—5 párttag hallgatót párttag tanárhoz osztottunk be s a hallgatók a pártvezetőség által előre kidolgozott kérdésekben elmondották a véleményüket. A tapasztalatok összegezését az akadémia vezetősége előtt végeztük, ez lehetővé tette, hogy a vezetőség által addig nem ismert hibák gyors kiküszöbölése meginduljon.

zett az átirányított hallgatóknál a szakma megszerzetetésében. Az ifjúság nevelését elősegíti a Diák-bizottság kezelésében lévő kollégiumi rádió. Minden szobában hangszóró van beszerelve azért, hogy a hallgatók jól ismerjék az eseményeket és politikailag tájékozottak legyenek. A kollégiumi rádió ezen kívül tapasztalatok átadására, értékelésre is használható. A DISZ szervezi az akadémia sport- és kultúréletét. Jelentősen növelte a DISZ tekintélyét az, hogy hallgató ügyében nem lehet dönteni a DISZ megkérdezése nélkül.

A pártszervezet nagy gondot fordít a MEDOSZ munkájára is

vezte, a népevelőmunka súlyát a tanulócsoporthoz a diákszállóba helyezte át. Az átszervezés óta jelentősen javult a helyes agitációs munka és ennek eredményeként javult a figyelem, egyre kevesebb a helytelen nézet.

Az akadémia pártszervezetének létrejötte óta eltelt munkája úgy érezzük, nem eredménytelen, de tudjuk azt is, hogy igen sok fogyatékoságot is tartalmaz. Intézményünk szép és nem könnyű feladatainak megvalósítása érdekében alapszervezetünk igyekszik fog olyan munkát végezni, hogy az a kizárólag feladatoknak megfelelően.

Ujhelyi Károly tanársegéd, az akadémia MDP alapszervezetének szervező titkára.

Igazi élmény, szép siker és sok tanulság volt a magyar

színházak ünnepi hete

A DEBRECENI SZINJÁTSZÁS NAGY SIKERE BUDAPESTEN

Sok minden eszébe jutott az embernek, amikor Budapesten a Nemzeti Színház azurkékben és bengáli bíborban fűrdő színpadán a debreceni színészek hangján felcsendültek nemzeti operánk, a Bánk bán melódiai — amikor felcsendült Bánk lázadó keserve, Tiborc, a kisemlézett jobbhagyó sikolto panasza... hosszú volt az az út, amíg a leltűnt korszak idején örökös válságokkal küzdő, a vidéki színházak akkori, akadályoktól terhes, küzdelmes útján bukdácsoló debreceni színészet eljutott oda, hogy az ország első színházának színpadáról saját operagyűjtésének tolmácsolásában adhatta elő a főváros dolgozó népeinek Erkel örökszép melódiát, majd két nappal később prózai részlegének ragyogó játékában, az „Armány és szerelem”-et.

Az emlékek feltorlódo árjában ott volt a letűnt rendszer elűzöletett színházi életének minden körtünete: fizetett, agyonpróbátotott színészek, a polgári színpadirodalom üres szerepeire fecsért évek, kiuzorázott művészek, elmaradt gázsik, a „meglépett” üzletemberek után egy-egy konzorcium mentőöve, majd az új igazgató kísérelte. A lelkes szándék és igazi tehetség is csödbe fulladt azonban ebben a korban. Mint például Horváth Árpád igazgatóúsága idején, mely sok reményt nyújtó és élményt jelentő kíséreltekkel indult, hogy aztán tehetetlenül behulljon a burzsoá színházpolitika csődjébe és megperdüljön a dob az igazgatói irodában a csödbe futott direktor utolsó könyvei felett is. A staggione kiagyalt, halvaszületett próbálkozása, ennek a rendszernek már utolsó vonaglásait jelentette színházpolitika terén... Aztán éles határvonalat kell húznunk — jött a felszabadulást követő évek kemény harca, hogy a színház valóban a népe legyen. A színházi életünkben új korszakot jelentő államosság, melynek néhány esztendeje után — napjainkban — oda érkezett el a debreceni színészet, hogy megbecsült, Budapesten is népszerű művészt már valóban a népek, a dolgozók kulturális felemelkedésért játszhatnak. Silány kasszadarabok, görők, comb- és csipőkiállításával attrakciósított feloperettek helyett Erkel és Schiller alkotásait viszik színpadra a magyar színház nagy seregszemléje során.

Erről beszélgettünk

Ladányi Ferencel is a Színház és Filmművészeti Szövetség főtitkárával, aki Debrecenből indult el és mint vidéki színész Debrecenben és a többi vidéki városban maga is végigcsinálta ezt az utat a múltban. Most meghatottan mondja a debre-

ceniek Bánk Bán előadásával kapcsolatban: — Élmény volt ez az előadás, melyen a Csokonai Színház tagjai, saját zenekarukkal, énekeseikkel, karmesterükkel, díszleteikkel adták elő az Erkel operát. A zene lenyűgöző varázsa megsokszorozta bennem azt a nagy, jóleső érzést, mellyel felmértem magamban: mit változott az élet otthon Debrecenben is, a forró diákalmok városában, ahol a színház saját operatársulatával, művészien gondos rendezésben képzett énekesek ilyen galériájával jelentek meg a magyar színház ünnepi hetében fővárosunkban, akik bebizonyítják színjásában elért nagyszerű fejlődésüket is. A zenekar a zenei szépség hiánytalan utamacsolója, s a jelmezek és a díszletek az összhatás harmónikus kiegyensúlyozói. Micsoda fejlődés a múlthoz képest.

Téry Árpád színigazgató a következőket nyilatkozta a színház ünnepi hetének előadásai és tanulságaival kapcsolatban:

— Úgy érzem ezúttal sem maradtunk alul a várakozáson s a debreceni színházunk nem volt szegény a fővárosban. Nagy élmény, szép siker és sok tanulság volt a fesztivál, mind az amit láttunk egyrészt a többi színház produkcióin, másrészt az eddig lefolyt szakmai vitákon keresztül. A színjás és rendezés problémáinak, a színházak műsor kérdéseinek számos olyan égetően aktuális vonatkozását világított meg a színházi hét, amit a jövő szezón munkájában rendkívül jól fel tudunk használni. Izgatott érdeklődéssel várjuk a hétfőn, a parlament termében lefolyó záróvitát. Major Tamás referátumát és a hozzászólásokat, melyek konklúzióját adják a hét eseményeinek.

Felemelően szép és nagy dolog volt a Nemzeti Színház színpadán mutatni produkcióinkat. És jó volt érezni azt a meleg együttérzést, szeretetet, mellyel a Nemzeti Színház együttese, vezetők, színészek, műszakiak egyaránt olyan készségesen segítettek, hogy előadásunk sikert arasson a budapesti dolgozók előtt is. Társulatunk egyik részlege már a hét végén utrakelt Salgótarjában, hogy a bányaváros dolgozóinak számára mutassa be a főváros után az elmúlt színházi esztendő termését. Mi pedig, akik itt maradtunk, hogy a hátralévő napokon tisztázzuk a legfontosabb kérdéseket és megbeszéljük a jövő szezónban még jobb előadásokat, még érettebb művészi teljesítményeket és még értékesebb darabokat vigyünk haza a debreceni közönségnek — fejezte be nyilatkozatát Téry Árpád színigazgató.

Kiss István

Traviata és Denevér előadása a Szabadiéri Színpadon

A Magyar Állami Operaház július elején Debrecenbe is ellátogat. Július 10-én Verdi: Traviata című világhírű operáját adják elő a Lenin-park Szabadiéri Színpadán, este 8 órai kezdettel. Neményi Lili, Udvardy Tibor érdemes művész, Jámor László érdemes művész, Loránt György mutatkoznak be Debrecen közönsége előtt az opera főbb szerepeiben.

Strauss: Denevér című operett-

EREDMÉNYEK ÉS FOGYATÉKOSSÁGOK a májusi tervteljesítésben

A megyei ipar májusi tervteljesítése áprilishoz viszonyítva kedvezőbben alakult. Jelentős fordulat következett be, különösen a termelékenység növelésében, továbbá az exporttermékek gyors és pontos továbbításában. A szocialista ipar májusban 7 százalékkal több terméket gyártott, mint a tervezett, ami áprilishoz viszonyítva 3,9 százalékos, a tavalyi év hasonló időszakához pedig 17,5 százalékos növekedést jelent. Az összes eredményt alapul véve a beralapfelhasználás és a munkáslétszám alakulása is egészséges. A beralapfelhasználásnál megtekintés van, ez azonban sajnos nem a megye, inkább csak néhány szilárd pénzgazdálkodást folytató üzeme érdemének tudható be.

920 000 forint értékű termék terven felül!

Ha a megye termelését területenként vizsgáljuk, elsősorban a minisztériumi ipar érdemel figyelmet. Annál is inkább, mert a megye legjelentősebb üzeme, így a Járműjavító, a Hajdúsági Gyógyászati, a Gördülőcsapágygyár tartoznak ide. A minisztériumi ipar tervteljesítése májusban 101,4 százalékkal alakult. A minisztériumi ipar májusban 920 000 forint értékű árut gyártott terven felül, az áprilisban mutatkozó 870 000 forintos elmaradással szemben. A termelékenység (egy fő egy napra jutó termelése) az előző hónapoz képest 5,7 százalékkal, a múlt év hasonló időszakához képest pedig 12,6 százalékkal nőtt. Különösen jól dolgoztak és jelentősen túlteljesítették havi tervüket a Hajlított Bútorgyár (113,8), a Debreceni Orvosi Műszergyár (117,2), a Tejipari Vállalat (114,8), a Tiszántúli Rostkikészítő Vállalat (112,3), a Debreceni Textilművek (106), a Táncsics Cipőgyár (106,6) és a Hajdú megyei Téglagyári Egyesülés.

Fordulatot a beralap felhasználásánál

A minisztériumi ipar termelése még kedvezőbben alakult volna, ha a Hajdú-Bihar megyei Bányászati és Építőanyagipari Egyesülés is a jól dolgozó vállalatok sorába kerül. Az egyesülés telephelyei azonban májusban csak 68,1 százalékos tervteljesítést értek el, közben a tervezettnél 25 százalékkal több munkást foglalkoztattak.

Mielőtt tovább mennénk, álljunk meg itt egy pillanatra. Részben a fenti, részben más okok miatt a minisztériumi iparban még mindig baj van a beralapfelhasználással. Nincs még fordulat, sok a lazaság, a könnyelműség. A minisztériumi ipar május 31-ig negyedévi beralapjának több mint 70 százalékát használta fel, ami 153 100 forint túllépést jelent. Így amikor a legfontosabb üzemek jó munkáját aláhúzzuk, egyben nem hallgathatjuk el, hogy a laza bérfevétel még mindig fékezni felelősséget. Különösen a Hajdú-Bihar megyei Bányászati és Építőanyagipari Egyesülésre, továbbá a Baromfi-feldolgozó Vállalatra, és a Hajdú-Bihar megyei Malomipari Egyesülésre vár az a fontos feladat, hogy a saját területükön következetesen küzdjenek a bérfevétel megszüntetéséért.

Ami a helyi és szövetkezeti ipar munkáját illeti, a május havi tervteljesítés meglehetősen tarka képet mutat. Nemcsak egy-egy területen, de sokszor egy-egy szakmán belül is lényeges eltérések vannak. A megyei és városi tanács ellenőrzése alá tartozó vállalatok májusban például 124,7 százalékkal teljesítették havi tervüket, de az élelmiszeripar 41,3 százalékos túlteljesítését a havi összesítőből

kihagyjuk, akkor viszont már elmaradás van. A helyi ipar többi vállalatát, — köztük fontos termelő részlegek ugyanis csak 99,6 százalékkal teljesítették májusi előirányzatukat, a beralap 10,6 százalékos túllépése mellett!

A szövetkezeti ipar sem adta meg májusban azt, amit joggal elvártak tőle. Bár a ktsz-ek termelése áprilishoz viszonyítva 6,9 százalékkal nőtt, mégis 34 szövetkezet, a szocialista kispar 47 százaléka nem tett eleget becsületbeli kötelességének. A lakosság részére végzett javítások és szolgáltatások értéke is (befejezett termékek szerint) májusban 3 százalékkal alacsonyabb volt, mint áprilisban. Most a félévi terv befejezésének küszöbén kisipari szövetkezeteink legfontosabb feladata, hogy a gazdaságosságát figyelembe véve minden erejükkel küzdjenek az adósság törlesztéséért. A jelenleg folyó átcsoportosítás ezt a munkát kétségkívül nehezíti, de semmiképpen sem szolgálhat a hibák és a lazaságok magyarázásául.

Az építőiparban elmaradás van

Építőiparunk májusban sem teljesítette termelési tervét, így ismét a kullogók között volt. Bár az építkezések üteme általában gyorsult, mégis az új létesítményekkel kapcsolatos bizonytalanság tovább tart. Például a felvétel sokszor késedelmes, még pedig nemcsak a Hajdú megyei Építőipari Vállalatnál. Az Utfejtartó Vállalat dolgozó májusban csak 94,7 százalékkal teljesítették havi tervüket és a megengedettnél 62 300 forinttal több beralapot használtak fel. A Tatarozó Vállalat májusi tervteljesítése 92 százalékos. Vajon hogy értelmezik ezek az üzemek a Központi Vezetőség március 4-i határozatát, ha nem teljesítik feladatukat, ha a

gyakori beralaptúllépés miatt nő az önköltség?

A kereskedelmi vállalatok közül különösen az Élelmiszerkereskedelmi Vállalat, a MESZÖV területén pedig a berettyóújfalui járás szövetkezeti boltjai dolgoztak jól. Az Élelmiszerkereskedelmi Vállalat májusi forgalmi tervét 105 százalékkal teljesítette, és 850 000 forint többletbevételt ért el. Gyenge munkát végzett ellenben a Hajdú Bihar megyei Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat, mivel május végéig időarányos tervének csak 49,6 százalékát teljesítette.

Összefoglalva, a megyei ipar és a kereskedelem munkája általában javuló tendenciát mutat. Dolgozóink helytállása és leleményessége májusban is sok sikert eredményezett. Azonban a beralap és az anyaghiány alakulásával még korántsem lehetünk megelégedve. A gazdaságos és olcsó termelés feladatát egy pillanatra sem téveszthetjük szem elől. Csakis így nyílik lehetőség az életszínvonal további növelésére. Okulva a tapasztalatokból, most júniusban, júliusban elsősorban úgy kell dolgozni, hogy a terv túlteljesítésével együtt az önköltségszűkítés alakulása is kedvező legyen.

KT

A Minisztertanács határozata a traktoros gépészképzésről

A Minisztertanács határozata alapján az 1955/56-os tanévtől kezdődően a Munkaerőteremtők Hivatala traktoros gépészképző intézeteiben felvételt nyerhetnek a 17—19 évesek kivül a 22—34 éves felnőtt korú férfiak is. A felvétel az állami gazdaságok és géppállomások javaslata alapján történik. A géppállomások és állami gazdaságok dolgozói a felvételnél előnyben részesülnek. A dolgozók munkaviszonya a tanulóidő alatt nem szűnik meg.

A Minisztertanács határozata

messzemenően gondoskodik a traktoros gépészképző intézetekben felvett tanulók anyagi és szociális ellátásáról a tanulmányi idő alatt. A határozat intézkedik az oktatás színvonalának érdekében a traktoros gépészképző intézetek műszaki felszerelésének bővítéséről és ellátásáról, a legújabb mezőgazdasági erő- és munkagépekről.

A határozattal kapcsolatban a Munkaerőteremtők Hivatala közli, hogy a traktoros gépészképző intézetekben az új tanév ez év őszén kezdődik. Az oktatás és a felvételre jelentkezés időpontját és módját később közlik.

Jól halad a szénabegyűjtés a sárándi Dózsa TSZ-ben

Régi levelezőnk, Török Áron elvtárs, a sárándi Dózsa Termelőszövetkezet elnöke örömmel írja levelében, hogy most már nemcsak nehézségekről kénytelen beszámolni, mint egy évvel ezelőtt. Igaz, hogy kevesebben vannak, mint tavaly ilyenkor, de a munka sokkal jobban megy. A terméskilátások igen jók, búzából az idén 8—9 mázsás termés várható. A többi növények is szép termést ígérnek.

Minden téren jól halad a munka a tsz-ben, szénából meg lucernából idáig már 220 mázsát betakarítottak. Nincs tehát szűgyenkezni valójuk, mint azelőtt, amikor haramadába adták ki a szénaszállítását. A szép eredmények bizonyos, hogy rövidesen meggyőződik a sárándi egyénileg dolgozó parasztokat a szövetkezet előnyéről.

Kiváló lapterjesztők

A lapterjesztésben Hajdú-Biharban igen sok kézbesítő végez dicséretes munkát. A megye területén a legjobb eredményeket elérték közül most közöljük arcképét Baranyi Gyulánának, a tétleni kézbesítőnek, Nyilas Kálmán kézbesítőnek Mezősasról, és Fenyves Lajos kézbesítőnek, aki Tiszacséce községben végez a lapterjesztés terén kiváló munkát.

Baranyi Gyuláné

Nyilas Kálmán

Fenyves Lajos

Csemetekertet létesítenek a debreceni hársfák magvaiból

A városi tanács végrehajtó bizottsága a város utcáin több helyen hársfa sort kíván létesíteni, hogy ezekkel az illatos, szépfarmájú fákkal minél nagyobb területen ékesítsék a várost. Az utcai hársfák telepítésén kívül a Nagyerdőn is kisebb hársfacsoportokat létesítenek. A sok-sok ezer új hársfacsemete

termesztéséhez a Simonyi úton lévő nemesített hársfáról szedik a magvakat. Eppen ezért ebben az évben a városi tanács nem engedélyezi a hársfavirág szedést. Felhívja a tanács a város dolgozóit, hogy akadályozzák meg, hogy bárki is szedhesse a nemesített, értékes hársfák virágait.

ÉJSZAKAI MŰSZAK

a Hajdúsági Gyógyászati Gyógygyárban

Az éjszaka nyugodt. Szél sem hborgatja a fák leveleit. Fényesen csillog a hold ezüstos sugara. Pihen a természet és az ember is, hogy új munka elvégzésére gyűjtsön friss erőt.

Vannak azonban olyan üzemek, gyárak, ahol éjszaka is termelnek, folyik a munka. Válasszunk ki a sok közül egy ilyen üzemet.

★
Ejje! háromnegyed egy.

Elesen csörömpöl a hídgegszobai csengő.

Az egyes szeparátort le kell állítani, piszkos — hallatszik a csövelefonban. A hármas, ha össze van rakva, indulni kell vele azonnal. Meg van öt köbméter.

A hármas szeparátor már pörög is. Az egyesről még most vettek le az anyagot.

Sok a munka, drágák a percek. Pillanatok alatt kell határozni, cselekedni.

A Hajdúsági Gyógyászati Gyógygyár extrakciós feladatok üzemében vannak, ahol most az éjszakai órákban épp ifjúsági műszak van bent.

Hogy az igyekezet miért szükséges, arról annyit:

Amikor a hatalmas harminc köbméteres köcsögökben a penicillin baktériumok nem fejlődnek tovább, akkor leszűrjük a körülbélül 16—18 köbméteres sűrűlevet. A feldolgozó üzem bonyolult munkafolyamatok után ebből nyeri ki a tiszta hófehér penicillint.

Ezért kell sietni. A díszesek nem is mulasztanak el egy percet sem. A szakmányvezető Lengyel Zoltán és Zsuróvits Sándor sztanovista csoportvezető helyesen osztják be a munkát. Mindenütt annyi ember van, amennyi kell. Se több, se kevesebb.

Most indultak el a szeparátorok, de tízenöt perces üzemeltetés után újra le kell állítani. Megint piszkos az anyag. Az iszap ráakadt a tányérokra, el kell mosni őket.

Van olyan sörle, amely egy óra alatt sem piszkítja össze a gépeket, de van olyan is, amely tízenöt perc alatt. A mostani sörle is ilyen. Tízpercenként kell sűrűvel szedni az eléggé bo-

nyolult szerkezetű szeparátorokat és eimosni 89 tányérját.

Es ez nem tarthat soká. Addig ugyan várni kell, amíg a perccenként hatazet forduló gép leáll, de aztán az ügyességgel, biztonsággal sok időt lehet nyerni. Háromman vannak egy-egy gépre. Az egyest Papp Sándor, Horváth Károly, Fidler Béla, a másodikokat Kiss Sándor, Módos Lajos, Peredi Sándor szedik széjel.

Nincs irányító, senki sem vár a másikra, nem kér szerszámot, nem szolgáltatja ki magát. Mindenki tudja mi következik és azt csinálja. Es ennek a pontos, gondiükeny szerveztségnek meg is van az eredménye, negyvenöt perc múlt el a leállástól és már tiszták a gépek, pörögnek felfelé. Pár perc és mehet az anyag.

Sok minden el lehet még mondani erről a műszakról. Például azt, hogy az első negyedévi brigádok közötti munkaversenyt ők nyerték meg. A munkafegyelm betartásában sincs hiba.

— Leállni gyorsan — hallatszik újra a brigád

legidősebb tagjának, Dersényi Mihály bácsinak a hangja.

Mi ez már megint? A felnyomó szivattyúnak van valami baja, nem megy az anyag felfelé.

Komoly-e a baj, vagy meg lehet csinálni pár perc alatt? Bartha József, a brigád lakatos már itt is van, kutatóan szemléli a szivattyút, majd megnyugtatóan néz fel és egy hosszú csavarhúzóval igazítja valamit a motornon.

— Be lehet kapcsolni? Na most?!

Jó, már nincs semmi baj. Indulhatnak a gépek. Persze megegyezzen el kell mosni a szeparátorokat, de mire álmosan az óramutatás a hármas számhoz ballag, fel van dolgozva az öt köbméter.

Kezdődhet a második szűrés. Fél óra múlva újra pörögni kezdtek a szeparátorok... Kint, az erdőköt övező csendben felhangzik az első madárdütyty. Keleten az éjfel lassan szürkületti finomul.

Sz L.

A DEBRECENI PEREC

LEGENDÁJA

Debrecennek az ország más helyétől elütő különleges helyzete a lakosság életviszonyaiban is megnyilatkozott a múltban. Az ősi foglalkozások mellett fejlett ipara és messzeágazó kereskedelme, a szorgalmas civitásnak módot nyújtott anyagi javakban való gyarapodásra is. A lakosság jó táplálkozása már 300 évvel ezelőtt megszerte ismeretes volt. Amíg például Kolozsvárt „a kincses város”-nak hívták, Nagyvárad „a pakfong város” nevet viselte, addig Debrecen „zsíros város” néven gúnyolták. Az bizonyos, hogy liszt, zsír, hús olyan bőségek voltak itt, hogy nem fogott ki rajta soha, se a török, se a tatár, se a német, mert valahányszor fantasztikus mértékben követelte élelmiszerekben a sarcot, mindig teljesíteni tudta anélkül, hogy a lakosság emiatt szükségét szenvedett volna.

A város táplálkozási ipara az őstermelési ágak mozgékony-sága folytán igen fejlett volt. Erre mutatnak az Állami Levéltárban őrzött, idetartozó szakmák céhíratái, melyekből kitűnik, hogy a mészárosok, hentesek, molnárok, mézesek, sütők, serfőzők, olajütők nemcsak a város belfogyasztását biztosították, hanem olyan nagy készletekkel rendelkeztek, hogy az országos híru nagyvásárok forgalmi anyagán kívül még tekintélyes exportot is le tudtak bonyolítani. Az élelmiszeri ipar keretein belül nagy volt a háziipari tevékenység is, melyeket a múlt századokban eleink „kis mesterségeknek” hívtak. Ide tartozott a táplálkozási ágak gyors fogyasztásra szánt áruinak előállítására, mint pl. a kenyér, mézeskalács, túró-és vajkészítés.

A kis mesterségek között igen híres volt a **percsütés**, amelyet rendszerint öveggyasszonyok üztek és olyan tökéletessé tették, hogy még az ország határain túl is keresett csemegének számított. A debreceni percsütés asszony 1703-ban már tekintélyes számmal voltak, úgy, hogy társulatba verődtek, de mivel ezen tevékenység nem igényelt különösebb szakmai tanulást, nem vonták a céhbéli mesterségek közé, hanem a városi magisztrátus felügyelete alatt állott.

A levéltárban lévő városi jegyzőkönyvekben találunk intézkedéseket, melyek a percsütő asszonyok megregulázását írják elő. Így az 1703 évi jegyzőkönyv szerint megparancsoltatták nekik, hogy ne adjanak okot a

panaszra, mert kicsi a percc. Ezért a vékonyabb fajtából egy fűzérben 36 darabot, a vastagabból 30-nál kevesebbet egy spárgaláncon nem adhattak el. A perccet nagysága körülbelül három centiméterben határozottat meg. Egy fűzér ára egy garas. A közkedvelt debreceni percceteket hatféle változatban készítették. Volt az úgynevezett zsíros-percc, ezt fogyasztották a jómódúak, ezt nagy és külön kis vajasperec, parasztperec és sovány főtt-percc, melyet az „orvos-művészek mesterei” főleg a gyomor-bajos emberi nemzetnek javallottak fogyasztásra a lágy kenyér helyett. Ez megfelelt a mai kekszféleségeknek. Végül a leg-egyszerűbb volt a vizespercc. Valamennyit fűzérként hozták forgalomba.

Igen érdekes, hogy a debreceni percc különlegességeket ismerte II. Rákóczi Ferenc is, aki fejedelmi udvarában állandóan készletet tartott belőle, s mint pompás csemegét kávéba aprítva fogyasztotta. Az 1705-ben tartott szécsényi országgyűlésre utazó debreceni delegátusok, Diószegi Sámuel főbíró és Monori István gazdag ajándékokkal, köztük debreceni perccel, 60 hízott ökörrrel, liszttel, zsírral, szalonnával és más debreceni specialitásokkal, így a legzesebben készített ropogós perccel tömegével megrakodva tisztelegtek a fejedelemmel és megudvarolták az ország ott összegyűlekezett nagyjait.

A percsütés központja a Csapó utcán volt. Itt lakott az a 40-50 asszony, akik ebből a kis mesterségből éltek. A 18. század elején a többi pompás házi süteményt is bevezették a piaci forgalomba. Így a foszlós kalácsot, a kürtös kalácsot, zsírban sült lekváros derejt, (barát füle), rózsza tésztát, lekváros kiflit, tepertős és kolompíros pogácsát, fonott kalácsot és az úgynevezett „lúbéles”-t. Ez utóbbi olyan forma volt, mint a mai túrósbéles. Finom hájastésztából készült, a töltelékben lévő túróban mazsolával és törött mandula sze-nyekedett.

E sokféle sült tészta között ke- lendős volt a túrólepény is, melyet a háztartások ügyes konyha- mesternői sütöttek. Szerette azt a családban a ház apraja-nagya, de a vendég is. Még nóta is maradt fenn az utókorra a neve-

zetes tésztáról, amely így hang- zik:

„Tepsibe sütik a lepint,
Ugy csalogatják a legint,
Ha a lepint megették,
A jányomat elvegyíték”.

Az előírások szerint a percc- sütő asszonynepek háziipari ter- melvényeiket hófehér terítővel beborított kosarakban hozták a piacra, úgy, hogy az inycsik- landozó süteményeknek nem le- hetett ellenállni. Készítőik meg- rendelésre házhoz is szállították a perccféleségeket és a kürtös ka- lácsot. A fonatos és a csöröge tészta inkább az országos vásá- rok alkalmával volt nyilvános for- galmi cikk, melyet sátrakban még a legújabb időkben is a fo- gyasztó szemellettára sütöttek zsírban, példás tisztaságú asz- zonyosságok.

Az idő folyamán a sok debreceni kisipar megszűnésével a percsütő foglalkozás is lassan kiment a divatból. A kultúra ha- ladásával az újabb generáció nem igen szánta rá magát ezen iparág kitanulására, csak a híre maradt meg a régi háztartások- ban. A századfordulón még volt néhány öregasszony Debrecen- ben, akik a híres debreceni perccet és a lúbélest készítették és a Csapó utca sarkán, valamint a Rákóczi utcai piacon árusították, de lassan ők is eltűntek az élet porondjáról. A legutolsó percc- sütő asszony övegy Péntekné és övegy László Mihályné volt, akik régi üzemeikben, különleges kemencékben még 1933-ban is készítették Debrecen specialitá- sait, a perccet, a kürtös kalácsot és a lúbélest. Mellettük dolgozott az öreg Faragó néni, aki 78 éves korában még mindig jól értette a mesterségét, hiszen 40 éven át rakosgatta a sütőbe a közkedvelt finomságokat.

A debreceni percc legendája- hoz tartozik még az is, hogy a lakodalmi daridókon az utolsó csemegé a debreceni nagy zsíros percc volt. Mikor a menyecskét a völegényi házhöz vitték, a vő- fély tiszta új rostából apró pere- ceket szórt a bámészködő tömeg közé. Majd az új házasságat haza- kísérő násznépet forró kávéval traktálta meg, amelybe beaprít- tották a percsütés remekét. Jelleke volt annak, hogy az ifjú házasságok is rendületlen hívei a híres debreceni vendégszeret- tetnek.

BALASSA SANDOR

Kovács Andrásné

C. osztályt és majd dicsérjem meg a fiúkat.

Kíváncsian mentem az osztályba.

Az V. C. osztályosok súrolták a padokat, tisztították az ablakokat. Nem volt velük sem szülő, sem nevelő. Anyja kérésére a kis Kovács András szervezte meg őket, hogy „azért” mert ő beteg, most is tiszta legyen az osztály.

Megfogadtam a tanácsot, más- nap megdicsértem a fiúkat. Nemsokára más osztályok is megszervezték a „második ott- hon” takarítását.

Aztán felkelt Kovácsné, mert „nem bírta az ágyat”. Ahogy tu- dott, eljött az iskolába.

Két hete arról beszélgettem vele, hogy milyen keskeny az is- kola előtti járda. Ha kijönnek a tanulók, szinte az utca köze- pére kényserülnek. Milyen jó volna kiszélesíteni... Ha az Ut- fenntartó Vállalat, mint az V.

C. patronálója rendbehozná, ki- szélesítené...

— Rendes emberek vannak ott, — mondta Kovácsné. — Biz- tosan segítenek.

És ma már készen van az új járda, hogy a kis első osztályo- sok fel ne bukjanak és az osztá- lyuk elérjenek rajta.

Azóta nem találkoztam Ko- vácsnéval, sem az Utfenntartó Vállalat vezetőivel, hogy majd ezer tanulónk nevében köszö- netet mondjak, mert maguké- nak érzik az iskolát.

De Kovácsnéval nem is sze- retnék találkozni. Biztosan meg- kérdeznék, hogy hát az iskola- épületet mikor tatarozzák?

Hiába mondanám, hogy jelen- tettem többször minden évben, hogy csinálni kell, biztosan azt mondaná, hogy nem jelentés- kell...

Igazna volna most is.

Mit mondhatok még el róla? Az V. C. osztály naplójába nem sok van bejegyezve. Férje me- zőgazdasági munkás volt, meg- halt. Ő jelenleg kézbesítő. Fiá- nak évvégi osztályzatai ceruzá- val már be voltak írva. Kijűnő tanuló.
Balogh Lajos igazgató.

A RÁDIÓ mősora

Vasárnap

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.30-8: Reggeli zene, 8: Hírek, — 8.10: Egy falu — egy nóta, 8.55: Fotóamatőrök öt perce, 9: Zenés fej- törő, 10: Vasárnapi levél, 10.10: Kíváncsi klubja, 11: Zenés vasár- nap délelőtt, 12.15: Jó ebédhez szól a nóta, 13: Jó munkáért — szép mu- zsikát, 13.30: 1999-ben történt, — 14.15: Szimfonikus zene, 15.30: Egy hét a külpolitikában, 15.45: Szív küldi szívnek szívesen, 16.15: Hogy mi ne legyünk német gyarmat, — (6.50: Könnyű zene, 17.40: Kincses Kalendárium, 18.40: Táncczene, 19.20: Az épülő kommunizmus nagy or- szágában, 20: Esti Híradó, 20.30: A béke dalosa, 20.55: Enek a búzame- zőkről, 21.30: A vasárnap sportja,

PETŐFI-RÁDIÓ

8: Fúvószena, 8.30: Református vallásos féltóra a stúdióból, 9: Ma- gyar népdalok, 9.30: Miska bácsi le- meszedalja, 10.10: Szív küldi szív- nek szívesen, 11: Hangmezek, — 12.16: Bach-művek, 12.30: A világ- irodalom humora, 13: Művészle- zek, 14: Lehár műveiből, 15: Műte- remben, 15.20: Régi városok odon falai között, — 16: Hangmezek, 17: A Rádió Gyermekszínházának mű- sora, 17.40: Fogadják szívesen, 18: Délutáni hangverseny, 18.30: Ör- kény István karcolatjai, 18.55: Schu- bert-művek, 19.30: Magyar népi mu- zsika, 20.20: A Tartós békeért, népi demokráciáért c. lap ismertetése, 20.35: Táncczene.

Hétfő

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zene- kari hangverseny, 9.20: A Gyermek- rádió mősora, 9.40: A Kínai Gyer- mek rádió kórusa énekel, 10.10: Sze- pesi Mária énekel, 10.30: Óvodások mősora, 11: Hangmezek, 11.30: Háború után, 12.10: Rádiójátékok ze- néjéből, 12.45: Balaton horgászati, 13: Dankó Pista dalai, 14.25: Ut- törő-híradó, 14.50: Heti zenés ka- lendárium, 15.40: Könnyű melódiák, 16: Ifjúsági fejtörő 16.25: Élet a fa- lun, 16.40: Neográd Magda zongó- rázik, 17.10: Válaszolunk hallgató-inknak, 17.30: Egy falu — egy nó- ta, 18: Mi baj a Pamuttextil Művek- ben? 18.20: Katonadalok, 18.40: Az Ifjú Figyelő postája, 19: Operarészle- tek, 20: Esti Híradó, 20.20: Hangle- mezek, 21: A népek békekongresszusa, 21.15: Nyolc hold föld. Rádiódra- ma, 22.15: Tíz perc külpolitika, —

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Fúvósinduló, 11.30: Mű- sorismertetés, 14: Hangmezek, 15: Mesélő muzsika, 15.25: Három kerin- gő, 15.40: Egy költő születődjén, — 16: Daljátékok zenéjéből, 16.30: Magyar képes könyv, 17: Hangleme- zek, 17.25: Hullámzó kubáni tenger, 17.50: Haydn műveiből, 18.20: Elő- adás, 18.40: Hidasai Hajós Éva együt- tese játszik, 19: Az épülő kommu- nizmus nagy országában, 19.30: Számadás, 19.50: Táncczene, 20.20:

Kedd

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.22: Műsorismertetés 8.30: Az M. Rádió népi zenekara játszik, 9: In- dulók, 9.15: Varsói találkozás, 9.40: Gyermekzene, 10.10: Dallal, táncal a világ körül, 11: Lányok, asszonyok, 11.15: Szimfonikus zene, 11.30: Paraszttáncok 11.40: Napsugár az iskolában, 12.10: Baráti népek dalai, 13: Könnyű hangszerszólók 13.30: Operatrészetek, 14.25: Hangverseny gyermeknek, 15: Operarészletek, 16: Krónika, 16.40: Magyar szerzők kórusművei, 17.10: Válaszolunk hallgatóinknak, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Előadás, 18.20: Népdalok, 18.55: Pillantás a nagyvilágba, 19: A világirodalom humora, 19.30: Tánccoljunk, 19.53: A vén cigány, — 20: Esti Híradó, 20.20: Bartók ösz- szes zongoránúval, 21: A népek békekongresszusa, 21.15: Hangleme- zek, 21.30: A Magyar Rádió énekkar-ának hangverseny.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Szól a harmonika, 11.30: Műsorzárás, 14: Népek dalai és kó- rusai, 15: Vidám féltóra, 15.30: A nyulak, 16: Dalol a sztyeppe, 17: Kamarazene, 17.30: Két Németor- szág, 17.45: Táncczene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országá- ban, 19: Figaro házassága. Opera 4 felvonásban, 21.10: Hangmezek, 21.20: A magyar irodalom története,

Szerda

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Opera részletek, 9.20: Ifjúkutatók expedi- ciója, 9.40: Dallanulás, 10.10: Muzsi- káról — mindenkinek, 10.30: Óvodá- sok mősora 11: Kórusangverseny, 11.30: Egyedül, 11.45: Szóalkoztató zene, 12.10: Táncczene, 13: A rektor bácsi, 13.20: Hangmezek, 14.25: Utörő-híradó 14.50: Kamarazene, 15.10: Csillacsala csodál, 16: Zenekari hangverseny, 16.40: Válaszolunk hallgatóinknak, 17.10: Előadás, — 17.25: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 18: A virágzó mezőgazdaság útján, 18.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18.55: Helvzini közvilágítási

nemzetközi labdarúgómérkőzésről, 19.45: Táncczene, 20: Esti Híradó, 20.20: Bartók úzen... 21: A népek békekongresszusa, 21.15: Ajándék- mősor, 22.15: Tíz perc külpolitika, 22.25: Szimfonikus zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Verbunkosok, 11.30: Műsor- zárás, 14: Művészlemez, 14.59: F-dur zongoraverseny, 15.10: Mai operettekből, 16.10: Az élet szerelme, 16.40: Ifj. Veress Károly és zene- kara játszik, 17.20: Tudományos hí- radó, 17.40: Kamarazene, 18.30: Orsz- nyelvecke, 18.50: Hangmezek, — 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Bolgár kórusok énekelnek, 20.20: Táncczene.

Csütörtök

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zene- kari hangverseny, 9.20: A Gyermek- rádió mősora, 9.40: Zenélő doboz, 10.10: Balettzene, 10.50: Gyermekjá- tékok, 11.30: Forradalmi dalok, — 11.40: Kalász Márton versei, 12.10: Operarészletek, 13: Búzkészeink, 13.20: Szovjet szerzők operettjeiből, 14.25: A Rádió Gyermekülés mősora, 15.15: Népek zenéje, 15.30: Az épülő kommunizmus nagy országá- ban, 16: Fúvószenekari hangver- seny, 16.25: A 100 százalék és köre, 16.40: Szív küldi szívnek szívesen, 17.10: Válaszolunk hallgatóinknak, 17.25: Egy falu — egy nóta, 17.55: Pillantás a nagyvilágba, 18: Aratás- ra készülnek egy tisztultú tsz-ben, 18.20: Operatrészetek, 18.56: Don Carlos, 20: Esti Híradó, 20.20: Görbe Figyelő, 21: Szülőknek — nevelésről, 21.20: Lucienne Boyer énekel, 21.45: Strauss-művek, 22.15: A Magyar Rádió népi zenekara játszik.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Népdalfeldolgozások, 11.30: Műsorzárás, 14: Zenekari muzsika, 14.40: Cigánydalok, 15.10: Augusz- tusi csillagok, 15.30: Molnár Agnes hegedül, 15.51: Garancsi Mária éne- kel, 16: Szórakoztató zene, 16.30: A Gyermekrádió mősora, 17.25: Osztrák román népzene, 17.45: Riportmősor, 18: Táncczene, 18.30: A malajli lány, 20.03: Kamarazene, 20.37: Táncczene.

Péntek

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.22: Műsorismertetés, 8.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 9: Kórusok, 9.10: Kutzov tábornok, Rádiójáték, 10.10: Szólóművek, 10.30: Kisdobos, 10.50: Az Okos Mackó, 11: Lányok, asszonyok, 11.20: Film- dalok, 11.30: Hangmezek, 12.10: Népi zenekari mősorokról, 12.35: Utörő-híradó, 13: Táncczene, 14.25: Kelet dalai, 14.50: Ország Ti- vardar hegedül, 15.10: Muzsám, kiből hiszek, 15.35: Operettmuzsika, 16: Végül a Tiszán, 16.20: Fiatalok sport- híradója, 16.40: Hangmezek, 17.10: Előadás, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Épül az ország, 18.30: A Fővárosi Népi Zenekar játszik, 19: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk, 19.15: Jó munkáért — szép muzsi- kát! 20: Esti Híradó, 20.20: Tessék válaszolni, 20.25: Örökség melódiák, 21.35: Sporthíradó 22.15: Tíz perc külpolitika, 22.25: Táncoló billentyűk, 22.25: Jó éjszakát, 23: Hangszerek paródiája, 0.10: Magyar nóták

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Keribgök, 11.30: Műsorzá- rás, 14: Operarészletek, 14.50: Népek dalai, 15.30: Kamarazene, 16: A Tá- rától a Balti-tengerig, 16.40: Zeneka- ri muzsika, 17.30: Locsogó Nyikiska, 18: Vonósnégyes, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Romantikus kórusdalok, 19.25: Elő- adás, 19.40: Ifj. Magyar Imre és zenekara játszik, 20: Táncczene.

Szombat

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Ma- gyar fúvószenekarok mősorából, — 8.50: Operatrészetek, 9.20: Ifjú ku- tatók expedíciója, 9.45: A Gyermek- rádió mősora, 10.10: Énekkari hang- verseny, 11: Zenekari hangverseny, 11.30: Orvosi tanácsok, 11.40: Vidám kórusművek 12.10: Zenés hétvége, 13: Apám, 13.20: Somogyi kalászok, 13.40: Fúvószena, 14.25: Nyár van, nyár, 15.20: A jótét növekedésének fontos eszköze, 15.40: Szív küldi szívnek szívesen, 16.10: Klasszikus operettek, 16.40: Hangmezek, — 17.10: A Magyar Rádió népi zeneka- ra játszik, 17.40: Válaszolunk hall- gatóinknak, 18: Táncczene, 18.20: Az épülő kommunizmus nagy országá- ban, 19: Utón — útfélen 19.05: Ajándék-műsor üzemek 20: Esti Híradó, 20.20: Népszerű operahang- verseny, 21.15: Amerikából jöttem,

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Filmzene, 11.30: Műsorism- tetés 14: Hangmezek, 14.50: Gini árnyékában, 15.20: Az opera minden- ké, 16.20: Táncczene, 17.05: Akik szívükben fiatalok, 17.30: A zeneiro- dalom legszebb dalai, 18: Szívör- vány, 19: Külpolitikai kalauz, 19.40: Szív küldi szívnek szívesen, 19.40: Hangmezek, 20.20: Sporthíradó, — 20.40: Strauss és Suppé műveiből, 21.20: Táncczene

"Feladatunkat teljesítettük..."

(Beszámoló a Debreceni Népi Együttes budapesti útjáról)

A végén kell kezdeni, mert az öröm így követeli. Szombaton délelőtt pontosan tíz órakor néhányan megjelentünk a DISZ Központi Vezetősége fogadótermében. A szívélyes közlemény rövid, de annál velősebb volt: „Eddigi munkásságuk és a bemutatott eredményekért a KV. azzal jutalmazza az együttest, hogy részt vesz a varsói VIT magyar kulturális delegációjában. Hogy hírtelen mit éreztünk, azt nem lehet csak úgy egyszerűen leírni.

De folytassuk az elején. Négy felejthetetlen napot töltöttünk szép hazánk fővárosában. A DISZ II. kongresszusa munkálkodott ez idő alatt Budapesten. Együttünk ennek tiszteletére rendezett országos kulturális bemutatóra utazott a fővárosba.

Csütörtökön, az előadás előtti napon Erkel: Bánk bán c. művét néztük meg az Operaházban. Csodálatos előadás volt. A magyar zene géniuszának nagy nemzeti drámáinkra írt muzsikája együttesünk minden tagjára mély hatást gyakorolt.

Pénteken nagy volt az izgalom. Egész nap az esti bemutató lázas előkészületével telt el. Az előadást az Operaház „Erkel” Színházában rendezték. A kongresszusi küldöttekből és a budapesti dolgozók legkiválóbbjaiból álló közönség zsúfolásig megtöltötte a színházat. A bemutatót részt vett Rákosi Mátyás elvtárs is. Dübörgött a vastaps a szent-istváni gyermekes játéka után, harsány nevetés csattant a békéscsabai Balassa-együttes tréfás tánca után, szűgött, zengett a „hogyan volt” együttesünk hortobágyi tánca után, ismételtünk. Újra vastaps. Örömtől csillognak a szemek, kipirulnak az arcok színpadon s a nézőtérben egyaránt. Érezük: a hortobágyi tánc sajátos, zamatos és egyszerű előadásával beférkőztünk az emberek szívébe és agyába.

Szombaton délelőtt a már említett fogadásra mentünk. Az örömhírt azonnal tudattuk városunkkal és táviratot küldtünk a Néplap szerkesztőségének. Miután a szállóba visszatértünk és közöltük, hogy a VIT-re a békéscsabai táncegyüttes megy, (egyébként nem mondtunk valót, mert ők is jönnek), a hangulat, amely délelőtt várakozásteljes, találgató volt — most hirtelen leverté vált. Még az sem nagyon hatott, hogy sétahajókirándulásra megyünk Leányfaluba...

A hajó fedélzetén egy bolyba ült a társaság. A nap hétágról pazarlón szórta sugarát. Enyhé szel borzolta játékosan a vizet. Csak a mi együttesünk tagjai üldögéltek szótlanul, láthatóan rosszkedvűen...

Itt az idő — gondoltuk. Tovább nem szabad várni a hírről. Felolvastuk a hazaküldött távirat szövegét.

Mint derült égből a villámcsapás az agyban s mint az azt követő dörgés — ajkukon — úgy tört elő az öröm az együttes minden egyes tagjából. Azután hírtelen nem akarta senki sem hinni. A távirat kézzel kézre járt. Hitték — mert hinni nagyon akarták — meg nem is. Azután lassan-lassan átjárta őket a csendes, de annál tartósabb öröm. És megindult zinesen a tervezgetés. Ifjak tervezgettek azelőtt soha nem remélt, soha nem álmódott dolgokról...

Varsó... Varsó... Egyikük sem járt még Varsóban s egyáltalán külföldön. Vajon milyen lehet? A tudomány és kultúra palotáját képen láttuk már sokan. Nagyszerű építmény! Varsót annak idején porig rombolta a fasiszta vandalizmus. Ma azonban a lengyel nép építő akarata új útra vágta a várost. És milyenek ott az emberek? Mi lesz a VIT-en? A világ minden tájáról egybesereglett ifjak, leányok és fiúk kíná-

ból, az Aranypartról, Amerikából, a Szovjetunióból mit mondanak majd? Mit mondunk, mit adunk majd mi nekik?... Az agyban cikáznak a gondolatok; személyesek, közérdekűek egyaránt. Milyen ruhát vesznek fel? (ez főleg a leányok gondja). Mit fogunk táncolni? Mit szól majd édesanyám, eléged-e? — meg ilyenek...

És most már felcsendül az első vig népdal is. A hajón utazó közel ezer ember reánk figyel. Azután egyre-másra szólalnak meg a szebbnél szebb dalok, s Leányfalunál egybevegülnék a jázminbokrok illatával. Az emberek bele-bele tapsolnak. Szinte már hangversenyszerű az énekítés... Visszafelé a csendes esti Dunán még bensőségesebb a dal. Nincs is egy percnyi szünet. A Debreceni Népi Együttes nótázik. Szívélyes muzsikája messze hallatszik...

Vasárnap méltó befejezése volt az emlékező napoknak Kenessey: Bihari nótája c. táncjátéka az Operaházban. Láthatjuk, hogy milyen nagy jelentőségű népi-tánc-tömegmozgalmunk az úgynevezett „magas művészet” elterjedése, táplálása szempontjából az igazi nemzeti balett megteremtésének útján.

A nótázó kedv nem csappant a „vidáman” hazafelé suhanó gyorsvonaton sem. S amikor hazértünk, mindnyájan valami illyesfélért gondoltunk magunkban: Ime hát beérett a sokéves munka gyümölcse. A kórus után — akik tavaly örültek így a bukaresti VIT-nek — most a táncegyüttes és a zenekar szívós munkáját koronázta siker. A jutalom nagyon értékes és nemzetközi jelentőségű. Reméljük, hogy a varsói VIT-ről is azt jelentheti az együttes — mint most Budapestről: „Feladatunkat magyar hazánkhoz, Debrecenhez és annak ifjúságához méltóan teljesítettük...”

Nagy László

MŰVELT NÉP ANKÉT DEBRECENBEN

Folyóiratok, napilapok akkor váltak igazán élőké, közvélemény-műveltséget formálókká, ha — amellet, hogy jól szerkesztik őket — kapcsolatot tudnak teremteni az olvasók széles tömegével és felhasználják a szakemberek, egyszerű emberek tanácsait. A Művelt Népek — a Népművelési Minisztérium színes, érdekes hetilapjának a szerkesztősége is ezt tartotta szem előtt, amikor ankétet és műsoros estét rendezett Debrecenben abból a célból, hogy a szerkesztőség tagjai találkozhassanak a lap olvasóival. Egyben a műsoros est megrendezésének az is volt a célja, hogy példát mutasson a jó esztrádműsor megszerkesztéséhez. (Mert hiszen ezen a területen volna még egy-két ten-nivaló...)

Elsőször az ankétet bonyolították le a Déri Múzeumban június 16-án délután. Még kell mondanunk, hogy szorongva ültünk be a múzeum szép előadói termébe, mert a közönség nem sokkal volt több, mint kétszer az egész előadás (szerkesztőség) gyűjtésével. Igen kevesen voltak ott az Irószövetség helyi csoportjából, a sajtó képviselői közül, s alig láttunk a közönség sorai között pedagógust, pedig az ő véleményükre is kíváncsi lett volna a szerkesztőség. Ennek ellenére mégis megindult a hozzászólások sorozata, s méltán állapítható meg az ankét végén Demeter Imre, a lap szerkesztője, hogy a felszólalásokból igen sokat tanultak a Művelt Nép „alkotói”. Elmondották a lapról a véleményüket többek között Veress Géza és Menyhárt József festőművészek, Szécsi Lajos, a Csokonai Színház dramaturgia, Csomor Tamás moziintézet igazgató, Perepatics Antal, az Irószövetség helyi csoportjának tagja, Borjas István lapterjesztő, dr. Sándor Mihályné Berettyóújfaluból és még többen mások. A hozzászólásokból az derült ki, hogy az olvasók általában szívesen, érdekesen szerkesztett hetilapnak tartják a Művelt Népet, amelynek az írói sokszor vakmerő bátorsággal és frissességgel vágnak bele a kulturális élet elvadult területeibe, s benne a gyors győgyítás kedvéért, s gyorsan reagálnak a műveltségi és kulturális tömegmozgalmi élet eseményeire.

A felszólalók közül azonban többen rámutattak a szerkesztés területén elkövetett hibákra is. Ezek hibája például a lapnak az, hogy túlságosan fűzős-kárpontú, holott a Művelt Népek, mint az egész ország kulturális életét tükröző hetilapnak megfelelő arányban a vidéki kulturális eseményeiről is be kellene számolnia. (Ez a kérdés egyébként szorosán összefügg az olvasóklubok készítésének a problémájával: Minél több vidéki cikk jelenik meg a lapban, annál több vidéki olvasóra lehet számítani.) Természetes, hogy a legfontosabb kulturális események többségében a fővárosban követése mellett éppen olyan gonddal vannak, azonban ezek életének nyom-foglalóknak kell a vidéki színjátszó és

kórusmozgalommal, mozikkal, színházakkal, a falusi és városi kultúrothonokkal, a nagyhírű vidéki együttesekkel s a vidéki művészeti szövetségekkel. Jó lenne, ha a Művelt Nép nemcsak regisztrálná az eseményeket, szövetségi vitákat, hanem be is fejezné, le is zárná azokat, állást is foglalna egyik vagy másik oldalon.

Az ankét résztvevői s a műsoros estére összegyűlt hatalmas közönség azután este végighallgatta, illetve nézte a neves fővárosi és debreceni művészek produkciójából összeállított esztrádműsort. Elsősorban az tetszett benne, hogy izlésesen és szíziematikusan összeállított konferánsszerűen voltak foglajva az egyes számok: Vajda Albert, a Ludas Matyi szerkesztője, az est végén Jerálója szellemes ötlettel miniszter vezettet hennünk a lap különböző rovatain, melyeket a produkciók megelévénitli kívántak. A részfeladatokat azután elvégezték a kifutó előadóművészek — akik egy kivételével mind meg is érkeztek és szerepeltek is. — Nagy sikert arattak Soltyn Janka szellemes szonójai, a Horváthi Ferenc által előadott debreceni témájú Mörz-lárc, Mensáros László és Márkus László magánműve, Örkényi Éva és Sós Imre Ludas Matyi-jelenete (végre már egy „komolyabb” drámai részlet a sok kabaréjelenet és villámtréfa után), Neményi Lili szép szopránja és kiváló, szuggesztív előadó művésze, Benze Miklós szépen hangzó basszusja és kifutó meglevenitli, megjászó kétsége és C. Eröss Klára szölkus, finom zongoraszáma. Az est sikeréhez hozzájárultak még Bán Imola és Ozsváld Gyula is, a Csokonai Színház énekművészei operettisműveikkel és Rajnai mester színpadon, virtuóz kézzel el-készített karikatúráival.

Az est tehát részletben is — nem-csak kompozíciójában, keretében — értékes volt, s sok tekintetben valóban példát mutatható az esztrád műsorok nem mindig biztos kezű és izlésű szerkesztőnek. Külön ki kell emelni azt az éremvét, hogy mert új számokat hozni-sól új műfajt is népszerűsített, s itt elsősorban a Pesten kívül, nem nagyon ismert szonó-költészetre gondoltak. Szolom Janka számaira, vagy Pálfi-Kaján mester produkciójára. Igényes és kevéssé hallott számokat is bőven hallhatunk az est folyamán s elmondottak-unk azon is, hogy mi lenne, ha az Országos Műsoriroda nem szűri szűrt-gárán-ta az esztrád-műsorokat, hanem job-ban figyelembe venné a helyi igényeket, mint ahogy a Művelt Nép-est szerkesztői is beillesztették a műsorukba például a kedves humorú debreceni témájú Mörz-lárcát. Mert vajon tudják-e a pesti műsoriroda központban, hogy a debreceni közönségnek mi kell... s vajon az kell-e, ami a pestinek? ...

Bögel József

KÖNYVEKRŐL

TÓTH ENDRE:

A FORRÁS DALA

(Alföldi magvető)

Még talán egy éve sincs, hogy Debrecen könyvkiadói jogot kapott, s Tóth Endre könyve már a negyedik kötet, amit a Magvető Könyvkiadó az Alföldi Nyomda előállításában bocsát az olvasók elé. Különösebben nem kell alá-húzni ennek a jelentőségét, hiszen aki szereti a könyvet, az örül minden új és új műnek. A könyv ha jó, benne élővé válnak a betűk, vágyakká, érzésekké melegednek, lenyűgözik és bilincs-be fogják az embert és a szavak varázsán keresztül odakötik az íróhoz. Debrecenben tehát ezzel a kiadvással valami valósult meg, amit már régen vártunk, amit már régen szeretünk volna tudván, hogy vannak itt is írók, akik sok igazat, sok szépet mondhatnak az emberről.

A most megjelent kötetnek, A forrás dala-nak, ez a leg-főbb igénye, hogy igazat, szépet mondjon az emberről. Igazat, amely talán nem mindig szép, mert hányzór és hányzór ráragad az emberre a történelem sara, mocská, s aki költő, annak feladata az is, hogy ezt mind elmondja, az emberhez kiáltja. De igénye az is, hogy az igazat, a valóságot, mindig szépen, a költészet eszközeivel mondja el. Versét mindig a valóságból építse, sorról sorra rakva, ötvözve a szavakat, esztergályozva a gondolatot.

Nem szeretném most a Tóth Endre kötetét okoskodó kritikai

mérlegre állítani, inkább néhány őszinte szóval elmondanám a versek hatását, a versek élményét, ahogy bennem maradtak elolvasásuk után. Ha nem is ismer-ném verseiből, akkor is olyanakk látnám, mint amilyenek már néhány éve ismerem. Csendesnek, halknak, akinek az indulatai csak mélyen, a szívben rejtőz-nek, de állandó és örök nyugtalanságban mint a mély víz. És a vers talán ebből születik, ebből az örök nyugtalanságból, a mind-ent versé oldó hevületből.

Persze azt is meg kell mindjárt jegyeznünk, hogy Tóth Endre-nek soha nincsenek hatalmas indulatai, parázs szenvedélyei, inkább csendes, de lobogó meleg-séggel süt ki a versekből mindaz, amit egy ember, egy költő kifogott a világból, a történelemből. De ha nem is égető, parázsló tűz az, ami kicsap Tóth Endre verseiből, a versek legjavában mégis érezzük ezt a fojtott szenvedélyt, ami ott hangfogózik a sorokban, ami hangsúlyt, jelentőséget ad a szavaknak, rímeknek.

A költőnek ez a negyedik kötet, az első három még a felszabadulás előtti jelent meg. Ez a kötet azonban nemcsak új versek gyűjteménye. Csak kisebb részük íródott a felszabadulás után, a versek legtöbbször alatti felszabadulás előtti dátum olvasható. Így az olvasó, mivel már neki is két világból, két történelemből van emléke, önkéntelenül is azt

kutatja, hogy a versek mit őriz-nek és hogyan őrzik azt az el-süllyedt világot és hogyan mutat-ják ezt a másodikat, a mi vilá-gunkat, ahol a költő újra rálelt a hangjára.

Tóth Endre felszabadulás előtti ars poetikája saját költői megfogalmazásában ez: „Nekem nem játék az írás, — fojtogató férfi sírás, s azért kell a világ el-len mindig vádat énekelnem.” Vádat, az elnyomottak, a kisemmi-zettek, a szomorúszemű szegé-nyek vádját, akiknek „kétkezük nem szorul ökölbe s a szájuk né-ma már, nem jajong, megrágot s előnyük bennük minden akara-tot és erőt a gond.” Persze ez a négy sor jellegzetesen tőthendrei hangvétel is. Valahogy benne sűrűsödik Tóth Endre egész ma-gartartása, kicsit passzíván, kicsit lemondóan, s csak olykor láza-dóan és felfelé fordulóan, de mindig halkán, csendesen. Ezek mögött a versek mögött sohasem érez-zük az indulat, a dac, a sikoltás erejét, valami halk hangfogó alatt bűg mindig Tóth Endre pa-naszja akkor is, ha lázad és lázít.

1935-ban még Koppány a lá-zadás példaképe, de 1936-ban már ő is eljut a magyar forra-dalom legnagyobb költői szimbó-lumához: Dózsa-hoz. Mi akkor a történelmi feladat? Szembe szállni az új zsarnokkal, az új Cézár-akkal, akik Zápolya hadakat tartanak az elnyomás uralma érdekében. S a költői feladat? A vers igazságában elmondani, hir-dezni a nagy történelmi figyel-meztetést: „Ledobja testi, s lelki nyűgeit a nép, a sárból felemelke-dik, s halált kiált a gögös zsarno-koakra.” Tóth Endre ezt a törté-nelmi figyelmeztetést is megteszi. — bár ez a kiáltás sohasem csat-tan forradalom.

Aztán elhallgat ez a forradal-

mi mondanivaló, ez a nyílt, lázító hang, s érdekes, de jellegzetes tőthendrei állásfoglalás lesz úrrá a versekben. „Aki igaz, nem könyököl, tudja hitvány jog az ököl” — de ennek a két sornak a szomszédságában ott csattan ez a két sor is: „A mi jussunk nehéz élet, s miénk lesz itt az ítélet”. Majd a fasizmus egyre fojtóbb ölelésében merészebb hangot kap benne a nehéz, a forradalmi szó. „Meddig tűri még az ember, hogy gyalázókkal gyötrellemmel, Meddig tűri, mert nem lázad, meddig tépi a gyalázat.”

Felszabadulás utáni ars poetikája pedig „Rombold le a rozszant vis-kót, avas, ócska, már szüette, irgal-matlan igazsággal szórd szét por-rát a szelekbe. Rombolni kell, ami rozsz volt, mindent ami férges, rothadt, s építeni az emberhez méltó, újat, szebbet, jobbat.” A felszabadulás utáni versek, bár mennyiségben kevesebbek, hang-ban költői, eszközökben mégis gazdagodást jelentenek előbbi verseihez képest. Különösen mu-tatja ezt A három asszony — balladák szépsége, az Irgalmat-lanul, A forrás dala költői célki-tűzései, s a Négy nemzedék törté-nelmi számvetése.

A kötet legszebb költői felvillanásait azonban mégis a Mikrokozmosz apró rögtönzése jelzi. Ezekben a négy soros ver-sekben mutatkozik meg legjob-ban Tóth Endre költői tehetsége. Csupa kép, s olykor felszikkázó hasonlatok jelzik, hogy mennyire bírtokában van a költői eszközök-nek, a költői kifejezéseknek. Csak egy-két példa, hogy bizo-nyítsam: „Arnyékom az éjszaka-ban, hol előttem, hol utánam, néha megnő, majd kisebb lesz, s elér lassan a szívemhez.” Mennyi szimbólum és költőiség búvik itt még a sorokban, s milyen egysze-

rűek azok az eszközök, amivel mindezt megvalósítja. De le-szebb talán ezek közül is az Uj hold című, amely epigramma szerű csattanásával azonnal ben-nünk marad, hogy többé el se fe-lejtjük. „Eji fényes ezüst sarkó, mit kasszál az egi réten? Szállj inkább a föld színére, vágj rendet a setétségben.”

Szólni kell még néhány szót Tóth Endre költői eszközeiről is. Nem bonyolult költő, nincsenek különösen változatos formái, sa-játságosan halk hangjához dalla-mos formái, páros és kereszt-rímeket használ. Ez a forma még akkor is dallamos sejtített, amikor súlyos szavakkal mért saját köl-tői utját. Hasonlatokat alig hasz-nál, s talán ez fogyatéksége is költészetének. Néha megpróbál-kozik egy-egyvel, de ezek szűr-tek és nem a legjobban sikerül-tek. „Első útamra repülőben, olyan boldogan készülődtem, s úgy vágytam már a felszállásra, mint szerelmes az első nászra.”

Epilókusként még annyit: Tóth Endre debreceni költő. Nem a mondanivalójában, hiszen abban költő, hanem a szavak ízeiben, a témák idekapcsolódásá-ban. 1944-ben ezt írja: „Váro-somban Debrecenben, száz em-ber ha ismer engem. A többi meg nem is sejt, hogy értük kell éne-kelem.” Hogy ma is igaz-e a meg-állapítás nem tudjuk, de szerét-nénk hinni, hogy nem. A ruha-gyáriak szerkesztőségünkhöz írt levelükben panaszkodják, hogy nem kaptak a könyvnapra Tóth Endre kötetéből. Mi ebből ítélve azt gondoljuk, hogy e kötet visz-hangot kélt majd dolgozónk kö-rében és megsejtjük, hogy Tóth Endre költészetét értük szép, ér-tük igaz, mert Tóth Endre való-mása ma is csak az, hogy értük, a dolgozókat kell énekelni. B. I.

SPORT

Hajdú-Bihar labdarúgói ma Szabolcs-Szatmár ellen küzdenek

Hajdú-Bihar megye felnőtt és ifjúsági labdarúgó válogatottjai ma délután Szabolcs-Szatmár válogatottja ellen küzdenek.

Kisvárdán kerül sor a felnőtt válogatottak találkozására. Szabolcs-Szatmár együttese ellen a következő hajdú-bihari csapat lép pályára: Simon (D. Bátya) — Szám. Roth, Sztibor (D. Honvéd) — Farkas (D. Kinizsi), Mészáros (D. Honvéd) — Somogyi, Radványi (D. Honvéd), Kovács (D. Építők), G. Nagy (D. Kinizsi), Ersek (D. Honvéd).

Hajdú-Bihar ifjúsági válogatottja Magyarországon 1955. évi ifjúsági válogatottak bajnokságáért játszik ma délután fél 6 órai kezdettel Szabolcs-

Szatmár válogatottjával. A Hajdúszoboszlón megrendezésre kerülő mérkőzésre Hajdú-Bihar csapatát a következőképpen állították össze: Csáki (D. Kinizsi) — Cs. Kovács (Püspökkladány), Orosz (D. Postás), Varsányi (D. Honvéd), — Komlossi (Hajdúszoboszló), Tóth (D. Közl.) — Vargha (Hajdúdorog), Papp (Hajdúnánás), Tóth (D. Törekvés), Székely (Hajdúszoboszló), Papp (D. Törekvés).

A hajdúszoboszlói ifjúsági válogatottak mérkőzése előtt fél 4-kor Vámospercsen—Hajdúszovát megyei úttörőbajnokság döntőjét utána fél 5 órai kezdettel pedig Debrecen—Nyíregyháza úttörő válogatott mérkőzést rendeznek.

Debrecen kézilabdázói legyőzték Miskolc válogatottjait

Szombaton este a Törekvés Postai igazgatóság pályáján 600 néző előtt izgalmas kézilabda mérkőzéseket bonyolítottak le. Debrecen és Miskolc válogatottjai között. A közönség tapsolt és lelkesen szurkolt a debrecenieknek — úgy mint éveket ez előtt, amikor Debrecen kézilabdacsapra kiemelkedően jó volt. Eredmények:

Debrecen—Miskolc 4:3 (4:3). Női. Vezette: Farkas. Debrecen: Mák — Rapiné, Otáh, Kozma — Ráczné, Hajdú, Arany, Csere, Kovácsné, Szegő, Peresényi, Probst. Már 4:0-ra vezetett a debreceni válogatott, amikor formájában visszaesett és szünet után csak nehezen tudta tartani a féldöntőt 4:3-as eredménnyel. A debreceniek góllal Kozma, Arany, Kovácsné és Hajdú lőtte.

Debrecen—Miskolc 15:14 (9:6). — Férfi. Vezette: Lakatos. Debrecen:

Horváth — Kovács, Örsy, Hamza — Rác, Lekka, Major, Csere; Peskó, Sápi, Fekete. Debrecen válogatottja 4:1-re, 6:2-re, majd 9:6-ra vezetett, de a miskolciak a veszélyes Kocsis irányításával nemcsak egyenlített, hanem vezetni is tudtak — 12:11-re. A hajrában többet támadott a debreceni válogatott, de helyzeteknek csak felet tudta értékesíteni. A győzelem mindenképpen megérdemelt a mérkőzés utolsó pillanataiban Horváth, a debreceniek kapusa gólabarátó labdát tölt szögletre nagy bravúrral. A debreceniek gólszerzői: Lekka, Major 3—3, Hamza, Sápi, Peskó 2—2, Kovács, Örsy, Rác 1—1.

A többi mérkőzések eredményei: Miskolc ifj. férfi vál.—Debrecen ifj. férfi vál. 10:3. Debrecen I.—Debrecen II. 6:5 (úttörő fiú mérkőzés), Debrecen úttörő leány vál.—Debrecen ifj. vál. 7:6.

DEBRECEN MAI SPORTMŰSORA

LABDARUGÁS. Közékedési Törekvés (vált. Előre) pálya 8 órai D. Közlekedési Törekvés—Hajdúböszörményi Traktor. Megyei bajnoki mérkőzés.

ATLETIKA. Petőfi pálya háromnegyed 10 óra: A Bátya üzemi bajnoksága.

OKOLVIVÁS. Törekvés sportcsarnok este 7 óra: D Törekvés—Bp. Szpartakusz II. osztályú országos csapatbajnoki mérkőzés. — Közgazdasági Technikum 10 óra: D. Honvéd—Kazincbarcikai Szikra, területi ifjúsági csapatbajnoki mérkőzés, utána D. Honvéd—Szolnoki Honvéd barátságos mérkőzés.

KOSARLABDA. Egyetemi pálya 1/2 10 óra: D. Törekvés—Szegedi Haladás. Népköztársasági Kupa, férfimérkőzés.

SÜLYEMELÉS. Fazekas Gimnázium tornatermében 10 óra: Verseny az „1955. évi legjobb országos vidéki súlyemelő” címért.

TEKE. A Postaigazgatóság Törekvés Bujdosó utcai pályáján 8 óra: Kispályás megyei bajnokság.

2:0-RA VEZETETT A D. BÁTYA — DE A VEGEREDMÉNY 5:2 A HAJDÚSZOBOSZLÓ JAVÁRA

Mindenki elkényeztetve 2:0-ás D. Bátya vezetése után, hogy a debreceni csapat biztosan nyeri a Hajdúszoboszlói Szpartakusz elleni megyei bajnoki mérkőzést. Nem így a szoboszlóiak, akik lelkesen küzdve még az első féldöntőben klegyenlítették, majd szünet után kihasználva a Bátya védelem megingását egyre-másra rugdosták a gólok a tegnapi délután lejátszott mérkőzésen.

A vendécsapat megérdemelten győzött 5:2 arányban — góllal Barbócz (3) és Némedei (2) szereztek, míg a Bátya gólszerzői: Figula és Pék.

Zágonyi I. játékvezető igen jól vezette a mérkőzést az utolsó percekben Kozmát (Hajdúszoboszló), illetve Verebet (D. Bátya) kiállította.

A FALUSI DOLGOZÓK SZPARTAKIADJANAK ÖT JÁRÁSI DÖNTŐJÉT RENDEZIK MEG A MAI NAPON

A falusi dolgozók szpartakiadójának községi versenyeit már legnagyobbbrészt megrendezték. Most már a községek legjobbjai versenyeznek a járási legjobb címért, hogy jogot nyerhessenek a megyei, majd az országos döntőn való részvételre. Hajdú-Biharban ma öt járási döntőt bonyolítottak le. Polgáron, Biharkezesen, Berettyóújfaluban, Nagylétián és Debrecenben rendezik meg a szpartakiadójának járási döntőjét. A gondos és lelkes előkészületi munkák azt ígérlik, hogy a járási döntők sikert hoznak mind a fiatalok nagyszámú felvonulásában, mind a jó versenyeredmények elérésében.

ROVID SPORTHIREK

Mai vidéki megyei bajnoki labdarúgómérkőzések: Berettyóújfalui Vörös Meteor—D. Allomás Törekvés, Püspökkladányi Törekvés—D. Vasas, Nádudvari FSK—Dózsa. — A. D. Törekvés megalakította háromtusa szakosztályát 10 fősével. Szakosztályvezet: Czákó Lajos lett.

Nagyléti Cserekertben

nagy jelentőségű esemény történt. A járási választmányi ülés után megalakították a MOHSZ alap-szervezetet. Ez a cserekerti Vörös Rózsa Termelőszövetkezet DISZ szervezetének jó munkáját dicséri. Már az első délután harminc belépési nyilatkozatot állítottak ki a fiatalok. Másnap már korán reggel hoztam jöttek és kérték, rendezzünk lövészversenyt. Később el is indultunk és alkalmas helyen megkezdtük a versenyt, mely igen izgalmas volt.

Az első lövő, Veress János 10/72-ös eredménnyel ért el, majd Pengér Ernő lőtt 68 körögséget. Ezután Justyák János következett. „Na megnezzük Jani, mit tudsz?” — hivalkodtak társal. Justyák nem szólt, hanem elvezette a három próbálást — eredmény 28. Következett a tíz értékelő lövő. Nyugodt célzás s egymásutáni lövések után a jelzők behozták a löpapot. A 10-es kör roncsolt volt. Justyák eredménye 10/97! Ez becsületére válne akármelyik régi versenyzőnek is.

Elérkezett a déli, a lövők elindultak ebédelni. Boldogan beszéltek arról milyen nagyszerű eredményeket értek el azon a napon.

A cserekerti példából azt a következtetést vonhatjuk le, lehet eredményeket elérni, csak foglalkozni kell a fiatalokkal.

ADOMÁN JÓZSEF, MOHSZ járási elnökségi tag, Nagyléti.

Mozik műsora

VIG: Ma háromnegyed 2, 4, 6 és 8 órakor, hétfőn háromnegyed 4, 6, és 8 órakor: Papa, mama, ő, meg én. — BEKE Ma háromnegyed 2, 4, 6 és 8 órakor, hétfőn délután háromnegyed 4, 6 és 8 órakor: Rózsa és csavargó, hétfőn délelőtt fél 10, fél 12 és fél 2 órakor: Papa, mama, ő, meg én. — METEOR: Ma háromnegyed 3, 5 és egynegyed 8 órakor, hétfőn háromnegyed 3, 5 és egynegyed 8 órakor: Papa, mama, ő, meg én. — HIRADÓ: Ma háromnegyed 2, 4, 6 és 8 órakor, hétfőn háromnegyed 4, 6 és 8 órakor: Mágus Miska. — KLINIKA: Ma fél 3 és 5 órakor, hétfőn 5 órakor: En és a nagyapám. — PETŐFI-KERT: Ma este 9 órakor: Papa, mama, ő, meg én. Hétfőn este 9 órakor: Rózsa és csavargó. — STADION-KERT: Ma este 9 órakor: Hamlet, hétfőn este 9 órakor: Papa, mama, ő, meg én.

Mai matiné műsorok:

VIG: délelőtt 11 órakor: Tánadás 6.25-kor. — BEKE: délelőtt 11 órakor: Sárkány rajbai. — METEOR: délelőtt 10 órakor: Tánadás 6.25-kor. — HIRADÓ: délelőtt 9 és 11 órakor: Szeleburdi taptisútes.

Népnevelő-mozik műsora:

Rákosi-telep: Az őserdő foglyai. Homokkert II.: Taxi úr. — Nyulás: Örökség a kretreben. — Kerekestelep: Verdi. — Csapókert III.: Express szerelem.

Anyakönyvi hírek

Születések. Dóka Imre Csapó u. 68. Gábor László; Geréb Mihály Bószörményi u. 143. Juliánna; Dudik József Ebes 76. György; Fűrő György Nyírábrány, György; Soltész Lajos Józsa, Lajos; Mányi István Hajdúszámson, István; Vécsi László Béke útja 36. László Sándor. Tarján Miklós Tőhötöm u. 50. Mária Juliánna; Márkus Imre Ságvári Endre u. 1. Mária; Bilhari Imre Darabos u. 42. Katalin; Szentesi József Kuruc u. 103. József, Fűhrer Károly Nyírmártonfava, András; Nagy Béla Nyugati u. 22. Éva; Molnár Miklós Nagyhegyes, Imre; Frigyk Ferenc Szabadság u. 85. É. ép. I. Mária Éva; Bardi József Józsa, József; Rézműves Zoltán Bagamér, Károly; Szűcs László, Nagyhegyes, László.

Házasságok. Kertész Sándor Malvin u. 17. és Kerekes Mária Macsújosztás; B. Márta Imre Marx Károly u. 87. és Tordai Erzsébet Marx Károly u. 87; Vaszlai Ferenc Meszera u. 19. és Kandl Erzsébet Eötvös u. 116; dr. Budaházy Zoltán Garai u. 26. és Gálos Olga Szepes 58; Kovács István Barcaság u. 39 és Erdei Erzsébet Barcaság u. 39; Pethő László Kertváros u. 13. és Szakmáry Éva Püsti Sándor u. 11; Székely Lajos Meger Kőz 6. és Simon Juliánna Nyíracád; Sóvágó István Bajnok u. 33. és Krasznai Mária Liget tér 4; Szabó Lajos Arany János u. 50. és Gorzsás Erzsébet Nyomató u. 6; dr. Törös Béla Vár u. 2. és Kiss Klára Arany János u. 42; Németh Gyula Tokaj és Lovász Irén Hajdúnánás.

Halálozások. Kóti Sándor Lorántffy u. 13. Juhász Béla Apafi u. 2; Farkas Elemér Püspökkladány; Szabó Sándor Nagycsere.

MA, VASÁRNAP DÉLUTÁN 4 és 6 óra-
kor: Többet ésszel, Üssed, Üssed bunkócska. — Allandó Bábsház, Kossuth u. 51.

1955
Június
26
VASÁRNAP

1945-ben aláírták az ENSZ alapokmányát. 1835-ben született Herman Ottó természettudós. 1930-ban nyílt meg az SZK(b)P XVI. kongresszusa.

VARHATÓ IDŐJÁRAS. Meleg idő. — Nyugatról lassan elnyomuló felhősödés. Néhány helyen (főként nyugaton és északon) zivatar. A szél délnyugati, nyugatra fordul és élénkebbé válik. Lemegásabb nappali hőmérséklet vasárnap 28—31 fok között.

DEBRECENBEN szombaton a hőmérséklet 26 fokig emelkedett. Reggel a legalsószobai hőmérséklet érték 14,1 fok volt. A nap 12,5 órán át sütött.

A DEBRECENI ÁLLAMI FAZEKAS MIHÁLY Dolgozók Általános Gimnáziumában már most lehet felvételre jelentkezni.

A DOLGOZÓK KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUMÁBA (Vörös Hadsereg u. 8.) június 30-ig jelentkezhetnek azok, akik az általános iskola VIII. osztályát elvégezték. A hallgatók tanulmányaik befejezése után képesítő oklevelet kapnak. Tanítás délutánonként, heti négy alkalommal.

AZ ORSZAGOSAN KÖZKEDVELT népművészeti és háziipari cikkek megyei bevásárlási helye Népművészeti és Háziipari Bolt Debrecen, Vörös Hadsereg útja 41, Hajdúszoboszló ide nyitolt. Népművészeti cikkek, kötött áruk, szövött áruk kosár áruk, fonás áruk nagy választékban, jó minőségben. Közületeket is kiszolgálunk

HIREK

KÉZMŰIPARI cipők mértékutáni készítését Vörös Hadsereg útja 77. alatt megnyitott üzlethelyiségünkben négy hétre vállaltuk megvételünkkel. Debreceni Cipő KTSZ. (x) KÜLVONLAT indul július 10-én Gyöngyös—Mátfaútra, részvételi díj 30.30. Jegyek IBUSZ-nál válthatók. (x) DOLGOZÓK általános iskolájába beiratkozás délelőtnként, Béke útja 19. alatt. (x)

Munkásokat keresnek

VASIPARI, csőszereplési munkákban jártas szakképzett normást keres a Hajdúszói Gyógysergár. AH DEBRECENI Állami Gazdaság macsi üzemisége beosztott agronóm is keres. Jelentkezés Lentz-telepi központban önéletrajzzal 27-én 8-10 óráig. AZONNALI felvételre keresünk mérlegképes főkönyvelőt. Jelentkezés: Debreceni Bádogos, Viz. Gázszeregő KTSZ, Széchenyi utca 3. sz. — Telefon: 32-35. AH VILLANYSZERELÉSI anyagok ismeretével bíró tervezéshez, anyagbeszerzéshez és akvizítori (üzlet-szerző) munkához értő dolgozót alkalmaz a Villanyszerelési Vállalat, Debrecen, Vigkedvű M. u. 23. AH GYAKORLOTT gyors- és gépiró, szerszámlakatos munkában jártas dolgozókat keres az Orvosi Műszergyár. AH

NÉPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottságának lapja Felolvasó kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztőség: Debrecen: Tóthfalusi tér 10. Havi előfizetési díj 11.— Ft. Szabadság Lapnyomda, Debrecen

KÉT darab 11 hónapos sertés eladó, Baksa János Hatvan u. 44. (Fazekas Gimnázium).

JORKSIRI, berksiri malacok eladók Vörös Hadsereg útja 38. Lehotal.

EGY 130 kilós kinyított sertés az asztalosdeszka eladó, Kishegyesi út 42.

OLCSÓ házhelyek Sámsoni út és Király Ferenc ura sarkán a vámház mellett parcellázásból eladók Érdeklődni Ingatlanközvetítőnél, vagy I. sz. Ugyvédi Munkaközösség Deák Ferenc u. 1.

JÓL főző bentlakó háztartási alkalmazottat keresünk 1-re felvesszük, Vörös Hadsereg útja 40. I. em. 2. délután 5—7-ig.

HAJDUNANÁSON Ovoda utca 15. számú modern 3 szobás összkomfortos lakás pincével, melléképülettel 80 000 forintért eladó, Két szoba, konyha beköltözhető.

KELETI perzsa márkás antik olajfestmény, műtárgyak, florentin képeket, gázkanadell, könyvgyűjtemény, bársony fotel, hajókoffer eladók, Vörös Hadsereg útja 43. I. lépcső, II. 2. délutánonként.

ELADÓ új sötét szobabútor, Homok u. 25.

SZÓBA, konyha, speizos lakásomat elcserélném hasonlóval, kertségben is. Csap utca 34.

KETTŐ szoba, összkomfortos magánház beköltözhető, hétvégei sürgősen eladó, Cserepes utca 24.

CSALADI ház eladó cserével beköltözhető. Érdeklődni lehet Kurucz u. 99.

MÉLY gyermekkosci eladó, Bethlen u. 31.

ELADÓ Sámsoni u. 53. számú beköltözhető ház, elkötözés miatt sürgős.

A. J. S. 500-as oldalkocsis motorkerékpár eladó, Bajcsy-Zsilinszky u. 61.

TÖKESNÉ kozmetikája Béke (Szent Anna) 10. szám III. emeleten.

DUTOROZOTT szoba kiadó két személy részére is, Delné, Széchenyi u. 74.

EGY farkaskutya eladó, Debrecen, Sámsoni út 89. sz.

VAGONGYARNAL 2030 kvadrát föld két részben természetesen eladó, Homok u. 93. sz.

GYERMEKÁGY matracjal eladó Zalka Máté u. 12. Zsibogónál.

250-es Csepel kitűző állapotban eladó dr. Szeverényi Zoltán, Komádi.

ELADÓ Józsan 24 kalapácsos daráló elő izzókupos Hofher traktor esetleg külön is, jó állapotban. Érdeklődni Balázs Rádó, Józsa.

ELADÓ két darab 8 hónapos mangalica süldő, Péterfia u. 37.

ELADÓ házának való süldő és 2 korpalad hasas koca Bartók Béla út 51.

ÍÓSZAGTARTÁSOS, kertes, 2 szobás, konyhás lakásomat elcserélném városban, Tarr u. 3.

KIVÁLO minőségű háztartási jégszekrény Mero-dir kötéskészítők és Homocord gyártmányú táska-grafonon eladó, Kossuth u. 63.

ELADÓ egy jékarban lévő mázsa 250 kilós súlyal, Veres 30.

ELADÓ jó állapotban lévő gumis tráf. Poroszlaj utca 40.

HARISNYASZEMFELSZEDőgép eladó, Török Bálint u. 25. III. ajtó. Megtekinthető délután 5-től.

ELADÓ Orion világvevő rádió, női varrógép, Eötvös u. 64.

HÁROMSZOBÁS összkomfortos családi ház beköltözhető, Homok utca 11. Viz, gáz, villany pent. Megtekinthető mindennap 12 órától 20 óráig.

EGY darab 170 kilós zsírserstés eladó, Viola u. 7.

ELADÓ ház, beköltözhető, Erdel u. 3. Miképérsi út, Rokkanti-telep.

KÖZÉPKORU asszonyi házvezetőknőnek, vagy gyermek mellé bejárónőnek elmenne, Kőlcsey u. 5.

SZOLID, rendes fiút kárpitos tanulóknak felvesszük. 130 kilós kőv. sertés eladó, Szabadság útja 5.

ELCSERELNÉM hajdúnánási 2 szoba, konyhás, jószagtartásos lakásomat debreceni hasonlóval. Érdeklődni Debrecen, István u. 42.

HIZOTTSERTEK eladó, beadázás is alkalmas, Nyil u. 59.

ELCSERELNÉM budapesti lakásom XIII. Visegrádi utca 3. földszinti egy szoba debreceni egy szoba, konyhás lakással. Érdeklődni Debrecen. Rákóczi u. 18. sz.

IRÓGÉP, számológép, kerékpár eladás, vétel, Szőke, Kőlcsey u. 24. sz. Telefon: 39-97.

VILLATELEK 480 négyzetgöböl, Központi Egyetem közelében eladó. Érdeklődni mindennap 8—10-ig, Rákóczi utca 30., Kálly.

EGYHENGÉRES 12 lóerős benzín vagy iversolaj motor vesze, Engels utca hét.

KÉT méhszalad eladó, Kigyó u. 12.

HASZNALT fénydeszka 4 méter hosszú és kamaraajtó tokkal eladó, Vargakert, Legátus u. 8.

ELADÓ beköltözhető ház, jégszekrény, futókosci alváz, Varga utca 34.

JÓKARBAN lévő sporokoci eladó, Vigkedvű Mihály u. 7. Héthy.

ELCSERELNÉM 2 szobás összkomfortos lakásomat a MAV bérházban, hasonló jószagtartásosra, Wesseleányi u. 2., 34. ajtó.

EGY szép új konyhabútor eladó, Csapó u. 40/b.

HÁZ eladó, egészben vagy részben. Homok utca 72. sz.

ELADÓK ládák, kartológép, rokka, gyapufonal, alpacca evőszék, 43-as cipő, Bem tér 28.

JÓKARBAN lévő 26-os kerékpárt vennék, Gyönyörű óriás filodendron eladó, Szabadság söröző iroda.

BEKÖLTÖZHETŐ kettőszobás családi ház 360 négyzetgöböl termő gyümölcsös eladó, Bekéssy Béla u. 8. Érdeklődni: Busi u. 10. sz.

BEKÖLTÖZHETŐ ház eladó Kurucz u. 59.

ALIG használt sötét hátszobabútor eladó, Töcsökert, Vass Pál u. 11.

125-ös motorkerékpár, külföldi, kifogástalan állapotban eladó. Hétköznap 9—4-ig, Cegled utca 22.

TÜSKESDRÓT eladó, Fülöp u. 11. Sámsoni úti vámháznál.

FORGÓSZEKEK, gerendák, oszlopok, szerszámfa, petrófor eladók, Szatmár u. 6. sz.

SZEP modern konyhabereendezés eladó. Szapancs u. 18.

JÉGSZEKRÉNY, motoros daráló, 800 és 1000 literes viztartály eladó, Homok u. 11. sz.

KÉT szoba összkomfortos jószagtartásos lakást cserélek külön udvaron lévő 2 szobás lakással, Dimitrov u. 16.

FAIPARI kombinált egyengedő és vastagsági gyugalép készítését vállalom 400-as szélességben öntött vasvázal beépített fűrésztállal. Minta megtekinthető, Hunyadi gépműhely, István u. 54.

KOMPRESSZORT veszünk. Címeket Gyógysergár Vállalat, Vörös Hadsereg útja 28/c. címre kérjük. AH

ELCSERELM két szoba összkomfortos lakásomat győri vagy budapesti hasonlóval, dr. Szenes Hunyadi útja 11. AH

NYLON harisnyját újja kötjük 8 nap alatt zoknira, térdzoknira vagy harisnyra. Háziipari Szövetkezet Kálvin tér 2. AH

KÖZISMERT átkötött női és férfi zoknijaink ismét kaphatók, Háziipari Szövetkezet, Kálvin tér 2. AH

HORDÁRKOSCI eladó, Textilruházati KSZ, Kossuth utca 13. AH

10/80 szikkítógép nyolclakatos, kifogástalan eladó, Budapest, VIII. Kőfaragó utca 7. fest. 8. AH